

Hergün

Reşit ve Râşit

Muhittin Birgen

Irak vukuatı günün hâdiseleri arasında mühim bir mevki işgal etmeye başladığı zamandanberi gazetelerde ve radyo da isimi çok geçen Irak Başvekili, bizim için bir komşu ve bir tarih kardeşi olan bir memleketin Baş vekilidir. Fakat, ne kadar garibdir ki bu zatın adı biz Türkler ne doğru telâffuz edebiliyoruz, ne de doğru yazıyoruz. Bu arada, radyomuzun sözcüleri, elifin üzerine kocaman bir med -pardon, A'nın üzerine iki kuyruklu bir aksan-koyarak Râşit diye telâffuz ediyorlar. Halbuki, bu zatın adı, evvelâ Râşit değil, Reşit'tir. Saniyen de soyadı Geylânî değil, bizim telâffuz ettiğimiz bir kısım kelimeleri A sesile telâffuz ederler. Avrupalılar da bu telâffuzları ay nen yazmaya dikkat ettikleri için bizim Reşit'i Arablar Raşid şeklin de imlâyâ alıyorlar ve bu imlâ da telgrafla, bize aynen neklediliyor. O zaman Reşit Geylânî'nin adı da bizim radyoda Râşit Geylânî oluyor.

Denilebilir ki, dünyada bu kadar mesele mevcut iken şimdi Reşit ve Râşit de bir mesele olur mu? Zannederseniz, bu, bizim için çok mühim bir meseledir. Bir milletin müstakil bir hayat yaşayabilmesi için her şeyden evvel kendi kafasını her nevi yabancı esaretinden kurtarması ve onu yalnız kendi milletinin kültürüne ve bu kültürü vücuda getiren an'anelere bağlaması lâzımdır. Halbuki, dikkat ediniz, bir zamandanberi radyomuzun sözcüleri bir Türk için telâffuzu hakikaten müşkül olan İngiliz ve Amerika isimlerini düzgün telâffuz için bin itina sarfettikleri halde biz Türklere yakın, çok yakın, tarihimize karışmış isimleri berhad edip gidiyorlar. Bu, sade Reşit ve Râşitten ibaret değildir. Son haftalarda Makedonya muharebeleri arasında bu kulakların neler işitmedi! Manas tıra Bitolje dediler; Yeniceye Yanisa dediler; İskeceyi Ksanti olarak dinledik. Bunları gördükçe veya dinledikçe sinirleniyordum; son günlerde Reşit de Râşit oldu.

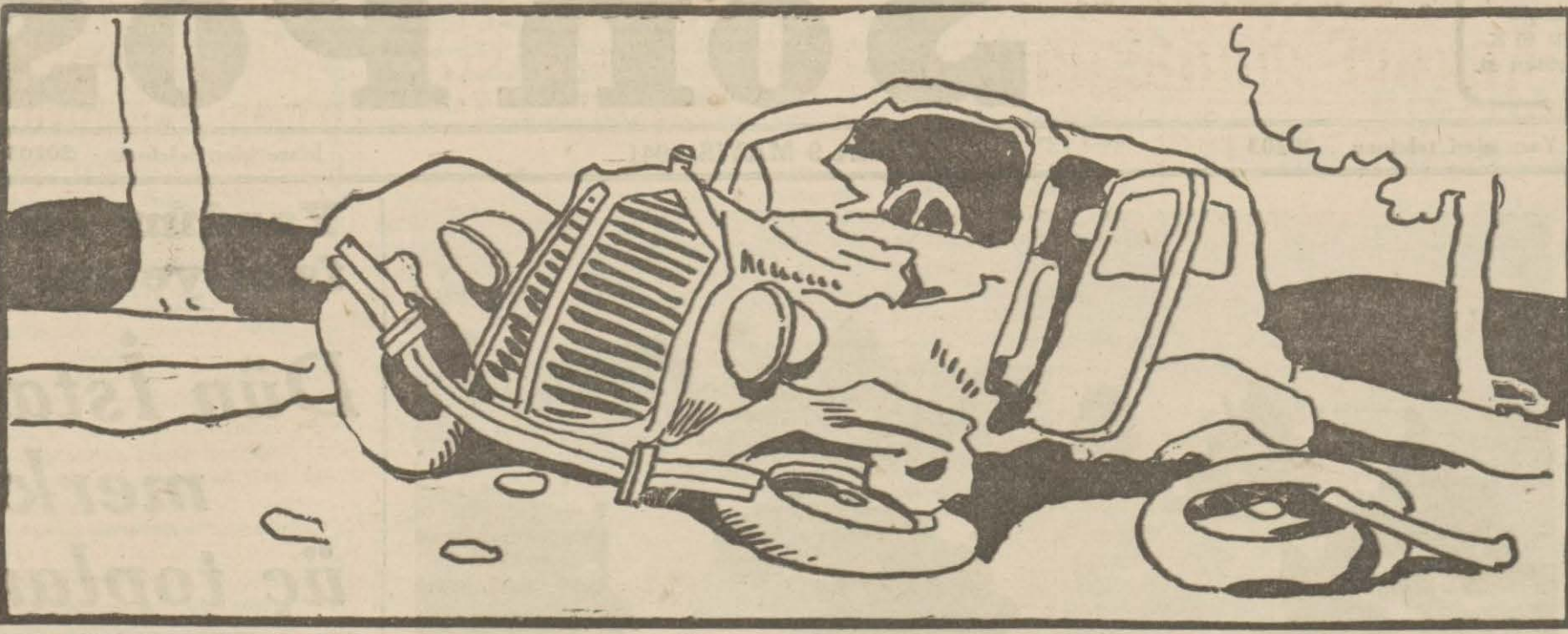
Her milletin kendisine göre bir telâffuzu vardır. Bir takım tarih ve coğrafya isimlerini, bir takım insan adlarını her millet başka bir şekle sokmuştur. Bu şekil onun malıdır. onun benliğine karışmıştır. Dama, Alinin ismi Veli olmakla Ali değişmez; fakat herkesin Ali dediğine Veli diyen adamın ruhu, kafası herkesten ayrılmış olur ki fenalık burada dır. Biz, Arabların Raşid'lerini Reşit, Receb'lerini Recep yapıp Türk lestimiz. Bu basit şeyi bilmiyere Resit'i Reuter'in Raşid şeklindeki imlâna uyup Râşit yapmak şuursuzluktan başka bir şey olamaz.

İşin acıklı bir tarafı da şudur ki aynı tarzda hata, yeni nesredilmekte olan İslâm Ansiklopedisinde girmiştir. Orada da Avrupalıların kendileri için yabancı olan Arab kelimelerini Arab telâffuzlarına göre yazıyorlar. Orada da Reşit, Raşid imlâsile yazılmıştır. Halbuki, bu nevi, uçları din kültürüne dayanan isimleri Avrupalılar kendi dillerinde hep kendi telâffuzlarına uydururlar; meselâ Fransızların Mişel, rumların Mihal, Macarların Miklos dedikleri isimler hep aynı isimlerdir. Biz ise Türklesmiş Reşit'i yeniden Raşid yapıyoruz. Acaba, Ansiklopedi Muharrem isiminde de Mahomet veya Mohammed şeklinde mi yazacaktır?

Hülâsa edip bahsi kapayalım: Her milletin muayyen bir tarih içinde teşekkül etmiş bir benliği vardır ki bu tarzda küçük küçük sevelerin bir araya gelmesiyle teşekül eder. Bunlara dikkat etmezsek benliğimizi muhafazaya itina etmemiş oluruz. Bir milletin en büyük düşmanı yabancı taklidiçilidir. Avrupalılar çok ileri, çok büyük milletler olabilirler; fakat, biz kendi tevazuumuz içinde Türk kalmayı tercih ederiz. Onları gözümüzde çok büyütüp her seveleri ni taklid edersek kendimizi unutturuz ki bunun sonu bize selâmet getirmez. Biz kendi büyüklüğümüzi kendi tarihimizin içinden çıkarmakla mükellefiz. Bunun aksi olan büyüklük bizim değil, onların büyüklüğüdür. Küçük olanın. Fakat «biz» olalım!

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

Amerikanın büyük şehirlerinden birinde yol kazalarının ayhik istatistiği neşredildiği gün bir gazete şunu yazdı:

— Hiç lüzümü olmadığı halde saatte yüz kilometre yapmış olanlar bu süratlerini 30 kilometreye indirmiş olsalardı bu kazaların miktarı yarı yarıya inmiş olacaktı. 25 kilometre süratle iktifa ettikleri halde ise kaza nisbeti yüzde beşe inecekti.

Saatin hayatla ölüm arasında titriyen ibresi her zaman için yalnız bir saniyelik bir sürat farkından müteessir olur:

Şu kadın caddenin bir kenarından öbürüne geçmek için bir saniye bekleyeydi tramvayın altında kalıyacak, bu adam vapurun iskele-ye yanışmasını bekleyeydi denize düşmeyecekti ve bu şoför bir saniyelik gecikmeye razı olsaydı çarpışmayacaktı. Kaza her zaman için mümkündür. Fakat yüzde doksan beşinin kabahati sürattedir.

Tarihten Sayfalar

Son Yunanlı Filopimin

("Son Posta",nın tarihçisi yazıyor)

Milâddan iki asır evvelde; Yunanistan parça parça hükümetlere ayrılmış; her biri diğerine hükmetmeğe, her biri diğerine karşı kendisini müdafaa çalışıyordu. Halbuki şimalde Makedonyalılar ve Romalılar bu ayrılıklardan her zaman istifade ediyorlar, zayıf düşen taraf çağırıkça, yahud iki taraf yolulduka dinç ve genç ordularile güzel Yunan topraklarına dalyorlar, Yunan şehirlerinde kanlı zafer alayları yapıyorlardı.

Filopimin Megalopolisin son zamanlarda büsbütün kadınlaşan muhitinde büyüydü. Jimnazda yapılan spor hareketleri, hayat mücadelesinden ziyade vücut güzelliğini yarayan talimler, ona lüzumsuz ve faydasız görünüyordu. Kırcı ve ezici birer millet olan Makedonyalılara ve Romalılara karşı onlar gibi olmaktan, onlar gibi hazırlanmaktan başka çare yoktu. Bunun için ava gidiyor; çift sürüyor, gayet sade bir hayat yaşıyor; bir silte üzerinde yatıyor; amele ve esirlerle birlikte çalışıyordu. Bu beden faaliyetinden sonra uzun kafa faaliyetlerine başlıyor; eski Yunan hayatını, Yunanistanın muhteşem ve kuvvetli günlerini, harp tarihi ve tabiiye kitaplarını dikkatle okuyordu.

Sellazy muharebesinde onun büyük bir kahraman ve büyük bir asker olduğu görülmüştü; vatandaşları arasındaki parlak mevkiine orada temel atmıştı. Sonra daha başka harblere girmiş; Giridde ücretli asker olarak senelerce dövülmüş; nihayet bütün manasile pişmiş olduğu halde vatani-na dönmüştü.

Ahaelilerin başında senelerdenberi Aratos bulunuyordu; bu general cesur ve iyi asker olmaktan ziyade kurnaz, baskıncı bir adamdı; muntazam harblerde hep mağlûb oluyor; bu hezimelerini sulh müzakerelerinde gösterdiği zekâ eserleriyle telâfi ediyordu. Bununla beraber Korenti bir baskına elde etmiş; Argosu da birliğe sokmuştu. On yedi defa kumandan seçilen bu adam öldüğü zaman Ahae vatandaşlarının gözleri hemen Filopiminin üzerinde durdu; son zamanlarda süvari generali olan bu cesur askeri reis seçtiler.

Filopimin Ahae süvarilerini iyi yetiştirmişti; evvelce bunlar, bencilikte usta değillerdi. Çoğu da

asil vatandaşlardan mürekkep olduğu için disiplin yoktu. Yeni general şehir dolmuş, nutuklar söylemiş, onlara eski ve muhteşem Yunanistandan, Yunan zaferlerinden bahsetmiş:

— İyi atlar yetiştiriniz, askerlik talimlerine ehemmiyet veriniz. Talimsiz asker bir kuru kalabalıktan ibarettir; manevralar yapmak lâzımdır; her an harbe hazır olmalı, harbin mahrumiyetlerine alışmış bulunmadır!

Demiş, kuvvetli ve mükemmel bir süvari ordusu meydana getirmişti; şimdi de piyade kıtalarını yetiştirmeye ehemmiyet veriyordu.

Ahaeliler o zamana kadar kısa ve hafif kargılar, dar ve ince kalkanlarla harbederler; yanaşık nizama, harp meydanlarında yürüyen bir kale duvarı halinde manevra yapamazlardı. Halbuki Makedonya (Arkası sayfa 8 sütun 1 de

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Avam Kamarasında cereyan eden müzakerelere aid tafsilâtı okurken bilmeyiz dikkat ettiniz mi?

İngilterenin meşhur devlet adamı Loyd Corc:

— Türkiye ile Irak arasında aktedilen hudud anlaşmasından, bahsediyor.

Başvekil Çörcil ayağa kalkarak:

— Muhterem dostum şüphe yok ki, Türkiye ile İran arasında aktedilmiş olan hudud anlaşmasından bahsetmek istemiyordum.

Loyd Corc'un coğrafyaya ve memleket isimlerine pek fazla ehemmiyet vermediği ötedenberi bellidir. Arasına lâfîfe mevzuu olur geçer. Fakat bu muhavere buna benzer bir başka vak'ayı hatırıma getirdi.

Senelerce evvel memleketimizde Anglo Sakson ırkından

Irak hâdiseleri münasebetile:

Kral Faysal nasıl kral olmuştu?

Bugünkü Irak devletinin kurulmasında en mühim rolü oynayan İngiliz kadını

Eski halifeler diyarı Bağdadda ıtır kokulu bir bahçedeyiz. Bir çeşmenin yanında altın işlemeli beyaz Arab elbisesini giymiş olan bir kral oturuyor, onun yanında da gayet ciddi ve hürmet dolu bir tavırla konuşan zayıf, nöhf bir kadın yer almıştır. Kadının tuvaleti harikulâde güzeldir, şahane dir. Öyle ki bunu kendi kralının Buckingham sarayının bahçesinde verdiği garden partisinde giyse derhal dikkat nazarını çeker.

Çölin üç reisi de bu konferansa iştirak ediyorlar. En sonunda kadın arabca:

— Majeste, diyor, birkaç saat için politikadan uzaklaşalım. Haydi söyle bir piknik yapalım. Halılar üzerine serilir, yastıklara dayanır ve bir ateş yakarak balık kızartırız. Sular kararmı karalık çökünce de demirhindi dallarına fenerleri asar, masallar söyleriz.

Kral cevap veriyor:

— Fevkalâde. İşte sessizlik, huzur.. deyince ben de bunu anlarım. Kabul.. Hepimiz gülüyoruz. Seyhler, İngilizlerin kadını böyle olursa erkeklerini varımız kıyas ediniz. buyurunuz...

Kral, daha henüz kurulmuş olan Irak devletinin başına geçecek olan prens, Faysaldı.

Kadın da İngilizlerin cöl Diyanisi diye anılan Gertrude Bell idi. Gertrude, sarık esrarengiz kadını idi. Her ülkede ismi duyulmuş, maceraları denizleri aşmıştı. Kral Faysal kral yapan, onu tahta oturtan bu esrarengiz İngiliz kadınıdır, diyorlardı.

Çölin bu tacsiz kraliçesi kimdi?... Onun Arab ordusunda ken-

bir diplomat vardı. Bu diplomat bütün diğer ecnebi mümesilleri arasında en ziyade Çeko-Slovakya sefiri ile konuşur, en fazla onunla anlaşır. Yalnız onun da memleket isimlerini yekdiğerine karıştırmakta büyük bir zâfi vardı. Ne zaman meslekdaşına rast gelse beylık sual cevaba müteakib:

— Varşovadan ne haber? Diye sorardı, Çeko - Slovakya sefiri de:

— Ekselâns benim memleketimin baş şehri Varşova değil Pragdır, derdi.

Adamcağız bu tashihten nihayet bıkmış olacak ki, bir gece bir müsamerede gene böyle bir tashihi müteakib yanında duran bir gazeteciye döner:

— Meslekdaşımın mektebde iken coğrafyadan kaç numara almış olduğunu merak etmiye başladım, dedi.

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Gertrude Bell

di imile anılan bir bölüğü vardı. Gertrude Bell Bağdadda «gayri resmi hariciye nazırı» olarak telâkki ediliyordu. Dahası vardı. Gertrude Bell kendi memleketinde de-el üstünde tutuluyordu. İngiliz hükümeti tarafından «bir beyaz kitab» hazırlamak üzere vazifelendirilen ve siyasi memur muavin seçilen ilk kadın kendisi idi. Bu memuriyetle dolayısıyla de orduda rütbe aldı. Müstemlekât nezaretinden askeri nişanlarla taltif olundu. Cöl onun yüzünü de pek iyi tanıyordu. Zira bütün maceralarında Gertrude asla maske kullanmak, yüzünü değiştirmek ihtiyacını duymamıştı.

Gertrude Bell, uzun uzun seyahatlerde bulunan basasıle epeyce yerler gezdi. Nihayet İranda bulunduğ u sıralarda babasına hayatının ilk ve son sırrını açtı. İngiliz sefaretî memurlarından birini seviriyor, onunla evlenmek istiyordu. Kızını tapacak derecede seven yaşlı baba, her nedense bu itirafı hoş karşılamadı ve kızına red cevabı verdi. Fakat kız ısrar etti. Sonunda iki şıktan birini seçmek mecburiyetinde kaldı. Ya babasını, yahud da sevgilisini feda etmeliydi. Bu oldukça güç bir imtihandı.. lakin kader imdada yetişti ve Gertrude'un sveğilisi ansızın öldü. Genç kızın kalbi dopdolu idi. Sevdiği oraya tohumlarını atmış, gözyaşları bu tohumları sulamış ve bunlardan bütün bir milleti kaplayacak bir sevgi, bir şefkat yemişmiş, yetişmişti. Senelerce süren uzun seyahatlere çıkan Gertrude eski ülkelerde arkeolojik keşiflerde bulundu. Suriye cölünü karşı karşıya gezerken sıcak ve soğuşile iyice tanıştı ve yepyeni bir hayata atılarak Londrada Whitehall başvekkâlet dairesile Bağdad arasında vasledici bir halka halini aldı.

Meshur casus Lawrence'in cölde kundakladığı isyan ve ihtilâl, meyvasını çok çabuk vererek Arablar kendi başlarına hareket geçtiler ve İngilizler de Yakınşarka daha fazla yaklaştılar.

Hicaz Emiri Hüseyin oğlu olan Emir Fysal cöl isyanında Arabları teşkilâtlandırmak hususunda epeyce çalışmıştı. Artık İngilizler müttfiklerini san ve şerefine lâyık bir şekilde mükâfalandırabilirlerdi?.. Ve bu nasıl mümkün olabilir?

(Arkası sayfa 8 sütun 1 de)

İnönü merasimini şehrimizden gidecek heyet

İnönü zaferinin yıldönümünü her sene Mayısın ikinci haftasını rastlayan Pazar günü mahallini kutlamak hususunda Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği karar şehrimizdeki alâkadarlara bildirilmiştir. Önümüzdeki Pazar günü İnönüde yapılacak olan merasim İstanbul namına hazır bulunacak heyet yarın şehrimizde hareket edecektir. Bu heyette profesör Kâzım İsmail Gürkan'ın riyasetinde fakülterden mütesekkil bir Üniversite grubu da dahil bulunmaktadı.

Ucuza kumaş imali hazırlıkları

Ucuza kumaş imali üzerindeki tetkiklere devam edilmektedir. Sümerbank umum müdürü şehrimizde bulunduğu müddet zarfında bilhassa bu mesele ile alâkadar olarak kumaş imal eden fabrikaların vaziyetini gözden geçirmiş ve bu işin teknik safhalarını görmüştür. Bu mesainin derhal neticelendirilmesi için fabrikalarının ham madde mübayaat işlerini bir an evvel bitirmeleri beklenmektedir. Tek elden ve doğrudan doğruya fabrikalar tarafından müstahsilden mübayaat edilecek yapıların maliyeti daha ucuza maledileceğinden, kumaşlar da daha ucuza malolacaktır. Ucuza kumaş imali meselesi ile ayrıca işe müsteşarlığı da meşgul olmaktadır. İşe müsteşarlığı az kazançlı kimselerin giyebileceği şekilde kumaşların imal ve satışları üzerinde tetkiklerde bulunmaktadı.

Metresini öldüren adam mahkemede

Beyoğlunda metresi Mükerremi öldüren Bahriyeli Salim ve bu işte kendisine yardım eden çürüm ortağı Besim dün 1 inci sorgu hâkimliğine verilmişlerdir.

Hâkim, suçluların ifadelerini aldıktan sonra gayri mevkuflun Besimin de tevkifine karar vermiştir.

Peynir muhtekiri cezalandırıldı

Çarşukpazıda helvacı dükkânında bulunan Yaşar isiminde birinin beyaz peyniri yüksek fiatla satarak, ihtikâr yaptığı tesbit olunmuş, suçlu yakalanarak, adliyece verilmiş tir.

Yaşar muhakeme eden asliye 2 nci ceza mahkemesi neticede suçlu sabit bularak, suçlu 25 lira para cezasına mahkûm etmiş; ayrıca dükkânın bir hafta müddetle seddi de karar altına alınmıştır.

Fiat mürakabe komisyonunun toplantısı

Fait Mürakabe Komisyonu dünki toplantısında perakende manüfatura satışlarında, faturaya konacak fiatlar üzerindeki tetkiklerine devam etmiştir.

Cörişmelerde, faturaya konacak fiatların kontrol edilebilmesi için bunların azami kâr hadlerinin tesbiti lâzım geldiği mütealeasına varılmıştır. Manüfatura çeşidlerinin çokluğu nazarı itibara alınarak bunlardan yalnız bir kısmına azami kâr haddi tesbit edilmiştir. Komisyon perakende iplikli standard mallara %15, fantazi mallara %20 kâr haddi tayin etmiştir. Bu fiatlar Vekâlete bildirilmiştir.

Altın düşüyor

Son haftalar içerisinde, 28.50 liraya kadar yükselmiş olan altın fiatları 2 gün zarfında normal bir şekilde düşmeğe başlamıştır. Dün bir altın fiatı 27.15 lira idi. Külçe altın da 3.30 a kadar düşmüştür.

TAKVİM

MAYIS			
Rumi sene 1387	9	Arabi sene 1360	
Nispet 26	Rosmi sene 1941	Hicri 4	
CUMA			
GÜNÜŞ		İMSAK	
S. D.	R. Âhr	S. D.	
5 49	12	8 49	
9 36		7 36	
	Öğle	İkinci	Akşam
	Yat		
V. 13 07	4 36	14 22	09
E. 4 07	8 51	12 47	

Makineye verilirken

Japon Hariciye Nazırı dedi ki:

"Amerika harbe girerse Japonya da iştirak edecektir,"

Matsuoka Japonya'nın üçlü pakta, Amerikan harbe girmesine mâni olmak için dahil olduğunu söyledi

Vaşington, 9 (A.A.) — Japon hariciye nazırı Matsuoka, Newyork Taymis gazetesinin Tokyo muhabirine vaki olan beyanatında ez-cümle demiştir ki:

«— Japonya bu üçlü pakta Amerikanın Almanya aleyhine harbe girmesine mâni olmak için dahil olmıştır. Amerika harbe girerse, taahhüdata müsteniden Japonya bu harbe iştirake mecbur olacaktır.»

Muhabirin, İngiltereye yapılan sevkîyata Amerikan gemilerinin refakat etmesini, ve bu meydana filo ile Alman denizaltıları ve tayyareleri arasında vukubulacak bir çarpışmayı Japonya'nın bir hali harbe vaziyeti olarak telâkki edip etmiyeceği sualine, nazır, müsbet cevap vermiştir.

"İngilterenin plânı doğrudan doğruya Almanyaya taarruzdur,"

Lord Halifaks, çünkü beyanatında mütteliklerin Harbi Umamde yaptıkları en büyük hatanın Berlina yürümeleri olduğunu söyledi

Vaşington 9 (A.A.) — Lord Halifaks dün gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

«— Geçen harbe mütteliklerin yapmış oldukları en büyük hata, Berlin üzerine yürümemiş olmalarıdır. Bu defa uzun vadede İngiliz plânı Almanyaya karşı doğrudan doğruya bir taarruz derpiş etmektedir.»

Halifaks sunları ilâve etmiştir: «— Bu gayeye erişmek için Amerikan harb malzesine ihtiyacımız vardır. Bu malzemeyi bize nasıl erişireceğinize dair karar vermek size düşer.»

Vaşington, 9 (A.A.) — Lord Halifaks dün akşam bir nutuk irad etmiştir. Elçi ez-cümle demiştir ki:

«— İyi bir dünyanın kurulmasını isteyen milletler şu üç şartı yerine getirmelidirler:

1 — Dahili emniyeti temin için iyi fevzin edilmiş bir sistemin yaratılması.

2 — Hür milletler arasında ekonomik teşriki mesainin şartlarını temin.

3 — Hür milletler arasında yeni beynelmilel münasebat tesisini temin.

Halifaks, Hitlerle bir sulh yapmak hususunda konuşmanın zaid olduğunu tekrarlamıştır.

Haile Selasiyenin ilk beyanati:

Habeş kuvvetleri her cephede İngilizlerin emrinde

Addis-Ababa, 9 (A.A.) — Habeş imparatoru Haile Selasiye, beş sene sonra hükümet merkezine dönmelerini müteakib gazetecilere verdiği ilk beyanatta, kuvvetlerinin lüzumu olan herhangi cephe de kullanılmasını İngiliz hükümetine teklif etmiş olduğunu bildirmiştir.

İmparator, dahili programı hakkında demiştir ki:

«— Hükümette hristiyanlık ah-lâki prensiplerini, vicdan hürriyetini ve demokrasi müesseselerini yeniden tesise azmetmiş bul-

Askeri muhakeme usulü kanununda değişiklik

Ankara 8 (Hususî) — Askeri muhakeme usulü kanununun iki maddesini değiştiren lâyiha Meclis ruznamesine alınmıştır. Lâyiha esaslarına göre ordu emniyetini ve askerî disiplini muhafaza endişesinin zarurî kıldığı hallerde dava nakli müessesesi askerî usule de teşmil edilmektedir. Halin icabına göre müdafaanın talebi üzerine askerî temyiz mahkemesi davanın başka yerde bulunan aynı derece-

de bir askerî mahkemeye nakline karar verebilecektir.

Bundan başka seferberlikte askerî mahkemelerden verilen şahsî hürriyeti tahdid eden cezaların infazı vazifeli adli âmirin talebi üzerine en büyük adli âmirin kararile seferberliğin sonuna kadar geriye bırakılabilecektir. Tehir müddeti zarfında müruru zaman işlemeyecektir.

Sabık Yunan Başvekili intihar etmiş

Kahire 8 (A.A.) — Reuter: Şimdi ifşa olunduğuna göre, müteveffa Yunan başvekili Korizis 18 Nisan'da intihar ederek ölmüştür. Bu intihama sebep taşıdığı mesuliyetin ağırlığı ve memleketin geçirdiği buhran hususundaki endişeler olduğu söylenmektedir.

Sovyetler Birliğinin garb hududu

(Baştarafı 1 inci sayfa)

nın Newyorktan aldığı bir haberi neşretmektedir. Bu haber, United Press ajansının Vichy muhabirinin bir telgrafına göre, Sovyetler Birliğinin garb hududları üzerinde büyük askerî kuvvetler tahşid etmekte olduğunu bildirmektedir. Ajansın bildirdiğine göre, Moskova diplomatik mahfelleri de, garb hududları üzerinde fevkalade büyük mikyasta kıtaat tahşidatı vukua gelmiş olduğunu tebarüz ettirmektedir. Bilhassa Uzaksarktan garb hududlarına nakledilen kıtaat sebebiyle, Sibiryaya demiryolu üzerinde yolcu nakliyatı durdu zürmüştür. Garb hududlarına merkezi Asyadan da büyük askerî kuvvetler nakledilmektedir. Doğrudan doğruya başkumandanlığın emrinde bulunan iki ihtiyat hava ordusundan birisi, şimdiden Kiev hususî askerî muntakası emrine verilmiştir. Bu hava ordusu, 1800 bombardıman ve 900 avcı tayyarelerinden mürekkebirdir. Karadeniz ve Hazer denizi filoları, Baltik filosunun harb gemileri ile takviye olunmaktadır. 28 denizaltı gemisi, 45 torpido ve 18 topçeker, buraya nakledilmektedir. Kuznetsov'un riyasetinde bir askerî heyet, Moskovanın Tahrana hareket etmiş tir. Ajans, bu heyetin Tahrana gönderilmesinin, İranın merkez ve garb kısımlarında kâin tayyare meydanlarının Sovyetler Birliğine verilmesi meselesi ile alakadar olduğunu tebarüz ettirmektedir.

Yalan haberler

Tass ajansı, şu ciheti beyana salâhiyyettar ki Dome'nin United Pressin meçhul muhabirinden aldığı bu şüphe uyandırıcı tarzda yaygaracı haberi, muhabirinin hasta fantazisinin bir mahsulüdür. Kuznetsov Yoldaş, Tahrandaki Beğil Moskova'da bulunmaktadır. Baltık filosu muntakasından Hazer denizine veyahud Karadenize hiç bir denizaltı veyahud torpido nakledilmemiştir ve nakledilmemektedir. Sovyetler Birliğinin garb hududlarında hiç bir «büyük askerî kuvvetler tahşidi» vukua gelmemiştir ve derpiş edilmemektedir. Dome'nin haberinde, o da kabaca tahrih edilmiş olarak mevcud yegâne hakikat şemmesini, Novosibirsk'de daha iyi konaklama seirati mevcud olduğundan, bir piyade fırkasının İrkutsk muntakasına nakledilmesi teşkil etmektedir.

Hitler Hırvat elçisini kabul etti

Berlin, 9 (A.A.) — B. Hitler, dün, B. Von Ribbentrop ta yanında olduğu halde, yeni Hırvat elçisi B. Branko Benzonu kabul etmiştir. Hırvat elçisi, B. Hitlere itimadnamesini vermiştir.

nuyorum. Maarif, ziraat ve sosyal kalkınma hakkında plânlı çalışmalara başlanacaktır. Bu plânlara tatbik mevkiine konması için İngiliz hükümetinin bir iştirak vereceğini ümid ediyorum. Bu iştirak, altın da dahil olmak üzere memleketin maden kaynaklarının istihsalı ile ödenecektir.

Irak Harbiye Nazırı Ankarada

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Suudi hükümetinin vaziyeti Cidde 8 (A.A.) — Irak hududunda Suudi kıt'aları tahşid edildiği hakkındaki haber tezkib olunmaktadır. Filhakika bu haberler tamamen asılsızdır. İbnissuudun ihtilâftan önce itihaz ettiği hattı hareket gelince: Kralın Geylânî hükümetine itidal tavsiye etmiş olduğu zannedilmektedir. Kral İbnissuud Irak hükümetinin uzlaşmaktan kaçınan siyasetini tasvib etmemekle beraber bunu ailen tenkid etmeği de doğru bulmamaktadır. Kral, şimdiki İngilizlerle Iraklılar arasında mücadelelenin başladığı bir sırada Irak hükümetine muhalefeti bittabi bütün yersiz görmektedir. Maa-mafih İngiliz - Irak ihtilâfını hal için yapılacak bir tavassutun Suudi hükümetince iyi karşılanacağı tahmin olunmaktadır.

Irakın Mısırın tavassut notasına verdiği cevap

Berut 8 (A.A.) — D. N. B.

Irak hükümeti, Irak noktai nazarının değiştirilmesi hakkındaki Mısır notasına cevap vermiştir. Irak hükümeti Mısırın Bağdaddaki elçisine Salı günü tevdi ettiği cevabında, ihtilâfın terhiçesini bir defa daha yaptıktan sonra her türlü itilâf vasıtalarına müraacaat etmiş bulunduğuna işaret etmektedir. İngiltere bilfiil Irak kıt'alarına hücum etmekte İraka harb ilân etmiştir. Binaenaleyh uzlaşma artık mümkün değildir. Bu sebeble Irak mücadeleye devam edecektir.

Irak hükümeti Mısır hükümetinin gösterdiği muhabbetten dolayı teşekkürlerini bildirerek cevabına nihayet vermektedir.

Eski Irak başvekilinin beyanati

Filistinde bir yer 8 (A.A.) — Eski Irak başvekil ve müteveffa kral Faysalın dostu Cemil bey Madfai Irak vaziyeti hakkında demiştir ki:

Bugünkü hâdiseler geçici bir yaz bulutudur. Dürüst ve hakikî vatanperver her Arab Irakta, bu memleketin mahzar olduğu azami hürriyet ve istiklâl esnasında tezahür eden tahribci hareketin hakikî maksadını anlamaktadır. Bu fesatçı hareket için hiç bir sebep yoktur. Bu harekette ancak kargasalık ve kavga çıkarmak arzusu hâkim olabilir ki bu da, hürriyetlerini kaybeden ve şimdiki köleler gibi yaşayan memleketlerde tatbik olunan usullere uygun olarak en-nebi menfaatlerine hizmet etmek içindir.

«Vakitsiz yapılmış bir askerî darbe»

Kahire 8 (A.A.) — Resit Alinin askerî bir yardım talebinin müta-zammın olarak Mihvere yaptığı müraacaatları cevabsız kalmıştır. Son haberler Irak hâdiselerinin hakikî mahiyetini daha zivade aydınlatmaktadır. Bu haberlerden anlaşıldığına göre Irak hâdiseleri vakitsiz yapılmış bir askerî darbeden ibarettir.

İnönü şehidliğinde Ankarayı temsil edecek olan heyet seçildi

Ankara, 8 (Hususî) — İnönü Şehidliğinde Pazar günü yapılacak merasimde Ankarayı belediye başkanından Mecdi Sayman ve Parti vilâyet idare heyetinden Hilmi Atbaglu temsil edeceklerdir.

Süveyş kanalına taarruz

Kahire 8 (A.A.) — Mısır dahilîye nezaretinin tebliği:

Dün gece, düşman tayyareleri Süveyş kanalı muntakasına 2 saat süren bir hücum yaptılar. Devlet demiryolunda, telgraf ve telefon hatlarında bazı hasar vukua gelmiştir. Fakat insanca ziyat yoktur. Hava dafi bataryaları ates açmış - tır.

Siyaset ALEMİNDE

Avrupa harbi karşısında Japonya

Yazan: Selim Ragıp Emeş

Dünyanın umumi harita - sına baktığımız zaman gördüğümüz manzara şudur:

Avrupa yeni bir taksime uğrayıp uğramamak bahsi etrafında siddetli bir mücadele içindedir. Afrika, bu mücadelenin ilerlemiş bir başka sahnesidir.

Şimali Amerika kıt'ası, Anglo Sakson davasının yanında mevki almıştır. Asyanın manzarasına ise karışıktır. Çin kendi hesabına dövüşüyor, Japonya da mihverle beraber bulunuyor.

Şayed bir gün Amerika filem harbe müdahale etmek isteyecek olursa, üçlü paktın bir icabı olarak, Japonya'nın da derhal onu takib etmesi ve mukabelede bulunması lâzımdır. Fakat bu mukabelelenin ağırlığı ve mihver için temin edileceği kıymet ne olabilir? Mesele buradadır.

Japonya'nın yalnız kara ordusu değil, deniz kuvvetinin de büyük bir ağırlığı vardır. Bu kuvvetin Çin ve Japon sularında değme donanmalardan perva göstermediğini geçimsin ve bugünün hâdiseleri göstermektedir. Amerikanın, bugünkü donanmasından parçalar ayrılarak Japonya'yı Japon sularında mağlûb etmiye kalkışması, istinad üslerinin nâkâfi olmasından dolayı mümkün sayılmaz. Demek ki bir harb vukuunda Japon donanması, kendi sahasında müstakillen hareket edebilir.

Ordusuna gelince;

Japon ordusu için ötedenberi mağlûb edilemez sıfatını kullanan lar belki mübalâga etmişlerdir. Çünkü dünya yüzünde mağlûb edilemez ordu yoktur. Yeter ki ona karşı çıkarılacak kuvvet her bakımdan mücehhez bulunsun. Maamafih bu ordunun muazzam bir kudret olduğu şüphesizdir. Fakat çok geniş Çin topraklarında yapılabilecek bir muharebevi basarmak vazifesini üzerine almış bulunmaktedir. Çin muharebesi derken belki tabirde bir hata işlenmiş oluyor. Çünkü bu memleket o kadar geniş ki hakikatte, Cinde dört cephe vardır ve bunları yekdiğinden tamamen müstakil saymak da bir mahzur yoktur.

Bunların şimal cephesi Pekin ve Tiyençini de ihtiva eden Hopen ve Suyan adlı her biri iki memleket kadar büyük vilâyeti içine almaktadır.

Suyan daha garbdadır. Bidayet te Japonlar bunun tamamını ele geçirdikleri haide sonraları, fazla kuvvet sarfını istilzam eylediğinden dolayı cephevi daha geriye almışlardır. Vaziyet burada 1939 dakinin aynıdır.

İkinci olarak merkez cephesinin başlica icine aldığı şehirler Sanghay ve Nankin'dir. Sahası Honan ve Hupey vilâyetlerine şamildir. Burada cephe hattı Pekin - Hankow demiryolunu takib etmektedir.

Üçüncü cephe cenubi merkez cephesi denen Şekiyang vilâyetinin garbindaki hattır ki aşağı, yukarı Yangce nehrini takib eder. Bittabi bütün sahil Japonların elindedir.

Dördüncü cephe ise cenub cephesidir ki Hindi Çin sahillerine kadar uzanır, başlica şehir olarak Kanton bu muntakaya dahildir. Son zamanda Japonların bilhassa bu şehir etrafına kuvvet yağmakta olmaları, ihtilâf göstermek istidatında bulunan beynelmilel vaziyet karşısında bu cephevi ehemmiyetli telâkki ettiklerinin delil sayılabilir. Nitekim bu harb vukuunda, Japonların kuvvetle müdafaa edilen İngiliz Hong - Kong müstemlekesi üzerine akın etmiye çalışmaları muhakkak addedilmek gerektir. Maamafih Japonya Cinde o kadar büyük kuvvetler ansaje etmiştir ki Avrupa harbinin Uzaksark samponluğunu üzerine almış bir hayli güçtür.

Selim Ragıp Emeş

Roma 8 (A.A.) — Stefani a - jansının Rodostan öğrendiğine göre, İtalyan kıt'aları Sikland adalar grupundan en mühimmi olan Sira - yı da Çarşamba günü işgal etmişlerdir.

Şıra adası da işgal edildi

Roma 8 (A.A.) — Stefani a - jansının Rodostan öğrendiğine göre, İtalyan kıt'aları Sikland adalar grupundan en mühimmi olan Sira - yı da Çarşamba günü işgal etmişlerdir.

Stalinin Başvekil olması Almanyada alâka uyandırdı

Londra tebeddülü dahili bir mesele olarak telâkki ediyor

Berlin 8 (A.A.) — Yarı resmî bir membadan bildiriliyor: Stalinin halk komiserler heyeti reisliğine tayin edildiği hakkında Moskovanın verilen haber Berlin siyasi mahfellerinde çok büyük bir alâka uyandırmıştır.

Alman hariciye nezareti, yabancı gazeteciler tarafından sorulan suallere cevap olarak Sovyet kaynaklarına nazaran bu değişiklik sebebinin Molotov'un halk komiserler heyeti reisliğinden çekilerek bütün faaliyetini hariciye komiserliğine hasretmek arzusunun doğduğu söylenmiştir.

Berlinin ne resmî, ne de yarı resmî mahfellerinde bu Sovyet beyanatına hiçbir şey ilâve edilmemektedir.

Londrada Londra 8 (A.A.) — Stalinin Sovyetler Birliği komiserler heyeti reisliğine tayini Londrada Rusya'nın dahili bir işi olarak telâkki edilmemektedir.

İngiliz basını bu değişikliği bahis mevzuu etmemektedir.

Boğazlar meselesi

Berlin yarı resmî mehafilinin kanaati

Türkiye taahhüdlere kat'iyen sadık

Berlin 8 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor: Bugün Alman hariciye nezaretinde, bir ecnebi gazeteci tarafından sorulan suale cevaben, Montrö mukavelesine nazaran boğazlar meselesinde hiçbir değişiklik olmadığı beyan edilmiştir.

Şu cihet de ilâve olunmuştur ki, Türkiye şimdiye kadar taahhüdlere kat'iyen sadık kalmış ve boğazlardan geçişe müsaade etmediği gibi boğazların bir deniz üssü olarak kullanılmasına da müsaade etmemiştir. Binaenaleyh boğazlar meselesi şimdiye kadar ihtilâflara yol açmamıştır.

Afr. kada harb vaziyeti

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Sollum muntakasında İngiliz motörlü kuvvetleri keşif faaliyetlerine şiddetle devam etmişlerdir.

Hava akınları

Kahire 8 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Libyada, İngiliz hava kuvvetleri, Bingazide askerî hedeflere ve Berka, Benina ve Derne tayyare meydanlarına muvaffakiyetle ağır hücumlar yapmışlardır. Berka'da bir hangara isabet kaydedilmiş ve yerde iki tayyare tahrib olunmuştur. Bingazide esas Mendireğe bombalar isabet etmiş ve yangınlar ve infilâklar, başka hasarlar vukua getirmiştir. Bombalar Bingazide gemiler civarına ve Benina'da yerde bulunan tayyarelerin yanlarına düşmüştür.

Habesistanda, Amba - Alağı civarında İtalyan kolları ve İtalyan mevzileri bombardıman edilmiştir. Gondar tayyare inme meydana hür Fransız tayyareleri tarafından hücumlar yapılmıştır.

Akdenizde

İngiliz hava kuvvetleri, Akdenizde bir gemi kafilesine hücum etmiştir. İki ticaret gemisine tahribat kaydolunmuştur. Bu gemilerin ikisi de yana yatmış bir halde bırakılmıştır. Vapurların birinden ayrıca bir duman sütunu çıkmakta idi. Denizde bir düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Salı gecesi Maltaya bir hücum olmuş ve binalarda bazı hasar vukua gelmiştir. Hava dafi bataryaları iki Yunkers - 88 ve gece avcıları bir Yunkers - 88 düşürmüştür.

Almanların tazyikli gevşedi

Kahire 8 (A.A.) — Tobruk'u hücumla zaptetmek üzere geçen hafta düşman tarafından sarfedilen gayretlerin muvaffakiyetsizlikle neticelenmesi üzerine düşman tazyikinin gevşemekte olduğu anlaşılmaktadır.

Almanların işesi kısmen Yunkers 52 tipinde ve kıt'a nakline mahsus tayyareler tarafından yapılmaktadır. Fakat bu tayyarelerden çoğu İngiliz hava kuvvetleri tarafından tahrib edilmiş bulunmaktadır. İngiliz hava kuvvetleri için garb çözüme takviye tayyareleri geldiğinden, tayyare ile nakliyat seferleri de güçleşmiştir.

Avustralya Başvekili Vaşingtonda

Ottawa 8 (A.A.) — Avustralya başvekili Menzies, bu sabah trenle Vaşington'a hareket etmiştir.

6 ayda pratik usul ile İngilizce

Onaltıncı ders 7 nci sayfa

6 ayda pratik usul ile İngilizce

Onaltıncı ders 7 nci sayfa

Onaltıncı ders 7 nci sayfa

Onaltıncı ders 7 nci sayfa

Onaltıncı ders 7 nci sayfa

Onaltıncı ders 7 nci sayfa

Onaltıncı ders 7 nci sayfa

Onaltıncı ders 7 nci sayfa

Onaltıncı ders 7 nci sayfa

Şehir Haberleri

Balta ile kayınpederinin başını kopardı

Yalovada, tuğla ocağında çalışan bir işçinin cinayeti

Evvelki gece, Yalovada bir aile faciası olmuş, bir damad kayın babasının başını balta ile kestikten sonra kayınanasını da ağır surette yaralamıştır.

Bu müthiş cinayetin sebebi ve cereyan tarzı şudur:

Yalovada tuğla ve kiremid ocağı işletmekte olan Konyalı İsmail adında birinin son günlerde aynı işte birlikte çalıştığı damadı Mehmedle arası açıktır.

Kayınpederle, damad arasında bu yüzden sık sık kavgalar çıkmakta ve bu hal de ailevi bir takım gerginlikler doğurmaktadır.

Bu vaziyet karşısında kayınpederle bir arada yaşayamayacağını kestiren Mehmed, karısını olarak Konyaya gitmek ve orada başka bir iş tutmak kararını vermiştir.

Karısıyla bu hususta mutabık kalan Mehmed, evvelki gece meseleyi kayınpederine açmış, o da kızile damadının Konyaya gitmek istediklerini kocası İsmail söylemiştir.

Damadile kızının bu kararından fena halde sinirlenen İsmail, hiddetle odasından çıkarak, Mehmedle karısının bulunduğu yere gelmiş ve:

— Sen istediğin yere kadar gidebilirsin amma, kızım şuradan, şuraya gidemez.

Demistir. İsmailin bu kat'î ihtarı üzerine damadı Mehmed de asabilesmiş kayınpederine karşı ileri geri söylenmeye başlamıştır.

Bir müddet devam eden bu münaakaşaya İsmailin karısı da karışmış ve bu suretle iş kısa bir zaman sonra şiddetli bir dövüş halini almıştır.

Bu esnada Mehmed odada bulunan keskin uclu balta'yı kaparak kayınpederi İsmailin boynuna müthiş bir darbe savurmuş ve ihtiyarın başını bir tarafa, gövdesini diğer tarafa ayırmıştır.

Bununla da hırslı alamyın katil damad bu defa da kayınpederinin üzerine saldırmış, balta ile onu da ağır surette yaralamıştır.

Mahalli jandarma tarafından derhal yakalanan katil damad Yalova müddeiumumiliğine teslim edilmiştir. Cinayet etrafındaki tahkikata devam edilmektedir.

Ekkoz borusu patlayınca.

Şoför Ahmedin idaresindeki kamyon dün Yıldız yokuşundan Beşiktaşta inerken; ekkoz borusu patlamış, hâsıl olan sadmeden kamyon içinde bulunan amelelerden Musa müvazenesini kaybederek caddeye düşmüştür.

Bu düzme neticesinde başından ağır surette yaralanan Musa; baygın bir halde Beyoğlu hastanesine nakledilmiştir.

Resim sergisi

Genç ressamlar, yarın saat 16 da Basın Birliğinde bir resim sergisi açacaklardır. İstanbul limanı ve tipileri mevzu olan seçilerek suretlerle hazırlanan bu sergide Avni Erbaş, Haşmet Akal, Nejad Melih, Yusuf Karacay, Turgud Atalay, İlhan Arakon, Faruk Den, Kemal Sönmezler, Mümtaz Yener, Agob Arat; Abidin Dino, Nuri İyem ve Selim Turan'ın eserleri bulunacaktır.

Belediye muhasebecisi döndü
Belediye hesap işleri müdürü Muhtar Acar Ankaradan dönmüştür. Belediye muhasebecisi Ankarada, İstanbul belediye ve hususi idare bütçeleri hakkında alâ-kadarlara izahat vermiştir.

Harbiyedeki otomobil faciasının tafsilâtı

Ölen iki akademi talebesinin kaza esnasında otomobilin içinde buldukları anlaşıldı

Beyoğlunda bir birahane içtikten sonra, arkadaşları olan şoförün, o gün çalışması memnu olan otomobiline binen gençler, 100 kilometre süratle giderlerken bu kaza maruz kaldılar

Evvelki gece saat 22,30 da Harbiyede vukua gelen ve iki kişinin ölümü, bir kişinin de yaralanması ile neticelenen otomobil kazası etrafında müddeiumumilikçe tahkikata devam edilmektedir. Dün vak'a mahallinde tahkikatı idare eden müddeiumumi muavini Fehmi Çağın huzurunda, suçlu ve şahidlerin iştirakile ehli vakuf belediye mühendislerinden Hüseyin tarafından bir keşif yapılmıştır. Hâdisi etrafında yapılan tahkikat, şahidlerin söyledikleri ve üç saat devam eden ehli vakuf tekkikatı neticesinde, vak'anın sureti cereyanı şöyle tesbit edilmiştir:

Facia kurbanlarından Güzel San'atlar Akademisi talebesinden Arabkirli Ahmed oğlu Kemal Sayman ile arkadaşları aynı mekteb talebesinden Manisalı Ahmed Fuad Koyman ve kimya enstitüsünden İhsan vak'adan bir müddet evvel Beyoğlunda bir birahane içmişler; bu arada şoför Arif oğlu Hasan da çok miktarda içmiştir. Bundan sonra şoför Hasan Taksimde bir garajda bulunan 1528 numaralı otomobilini çıkartmış, gezmek maksadile hep birlikte te içine binmişlerdir. Fakat evvelki gün tek numaralı takisilerin gününü olduğundan, şoför vakalan süratle sürmeğe başlamış, sarhoşluğun verdiği cesaretle de buna inzimam etmiştir. Harbiyeye geldik-

leri zaman polis noktasının dik katini celbetmek için sürati bütünü artırarak ve otomobili 90-100 kilometre süratle çıkararak şoför birdenbire meydanındaki saat direğine doğru gittiğini farketmiştir. Direğe yedi sekiz metre mesafe kaldığı sırada çarpmamak için direksiyonu bütünü kuvvetle ile sola kurmuş; işte bu sırada müsademe vukubulmuştur. Otomobil sağ tarafa, tramvay durak yerindeki 233 numaralı direğe çarpmış, bir anda hurda olmuş ve direk radyatör kısmının önüne gömülmüştür. Kaza esnasında ölen ve yazdığımız gibi Akademi talebesinden Kemal Sayman ile Fuad Koyman feci şekilde ölmüşler, İhsan isimindeki diğer genç de ağır surette yaralanmıştır. Şoförün kazayı yaptığı esnada kendine malik olmayacak derecede sarhoş olduğu da raporla tesbit edilmiştir. Facia kurbanlarının dün cesetlerini muayene eden adliye tabibi Enver Karan definlerine ruhsat vermiştir.

Suçlu şoför Hasan dün adliyeye teslim edilmiş, alınan ifadesinde suçunu itiraf ederek:

— Süratli gidiyorduk. Çok da sarhoştum, Harbiyede mektebi geçtikten sonra, ne yaptığımı, ne olup bittiğini tayin edemiyorum.

Demistir. Suçlu dün geç vakit Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinin kararile tevki edilmiştir.

Almanya ile ticaretimiz

Son haftalar içerisinde Almanya'ya yapılan ihracatımız mühim bir yekûna baliğ olmaktadır. Yeni anlaşmalara göre, Almanya'ya ihrac edilen mallardan başka klering hesablarındaki borcumuzdan mühim bir kısmı da azalmıştır. Son nesredilen klering hesablarındaki borçlu bakiyelerine nazaran, Almanya'ya olan borcumuz 7,103,500 liraya inmiş bulunmaktadı. B ve D hesaplarındaki mecmum alacağımız 2,357,400 liraadır. Bu vaziyete nazaran, Almanya'ya klering hesabındaki borcumuz 4,746,100 liraya baliğ olmaktadır. Klering hesablarındaki borcumuzun bu dereceye inmesi Almanya'ya bu hesaba mahsuben mühim miktarda ihracat yapıldığını göstermektedir. Diğer taraftan Almanya ile yapılan umumî anlaşmalar yekûnu da 40 milyona varmış bulunmaktadır. En iyi bir iştihsal merkezi haline gelmiş olan memleketimizden Almanya ve diğer Avrupa memleketleri büyük siparişlerde bulunmaktadırlar. İstihsal vaziyetimiz çok mükemmel olduğundan bütün talebelerin karşılanacağı muhakkak addedilmektedir.

Mes'ut bir nikâh

Mütakaddim mülkiyeden Hüsnü Bekir oğlu mahdumu Ereğli Kömürleri İşletmesi Umum Müdürü Bedri Bekir oğlu ile Profesör kimyager Mustafa Hakkı Nalçacı'nın keremesi Belkis Nalçacı'nın nikâhları 8 Mayıs 1941 Perşembe günü Beyoğlu Belediye salonunda dostlarının huzurunda akedilmiştir. Tarafeyne saadet dileriz.

Asım Babaya jübile yapılıyor

Memnuniyetle haber aldığımızı göre, halk sahsine 55 yıl hizmet etmiş ve bugün 80 yaşında, muhtacı muavenet bir vaziyette bulunan emektar san'atkar Asım baba için bir jübile yapılmaktadır.

18 Mayıs Pazar günü akşamı Şehir Tiyatrosu komedi kısmında yapılacak olan bu jübile için orijinal bir program hazırlanmıştır. Jübilede meddahahtan başlayarak bugünkü tiyatromuza kadar temamızın bütün neveleri gösterilecek. Asım baba da san'atkar Naşidde birlikte temsilini verecektir.

Tramvay idaresi müşavir avukatlığı

Elektrik, Tramvay ve Tünel Umumî müşavirliği müşavir avukatlığına hukuk doktoru Münib Hayri Ürgüblü tayin edilmiştir. Merhum Şeyhülislam Hayri Efendinin oğlu olan Münib Hayri Cenevre üniversitesinden mezundur. Kendisine yeni vazifesinde başarılar dileriz.

Eğlence yerlerinin sınıfları değiştirilecek

Eğlence yerlerinin yazlık tarifelerini hazırlamak üzere gazinoların sınıflara taksimi işi etrafındaki tetkiklere devam olunmaktadır. Kiş ve yaz mevsimlerinde faaliyet gösteren gazinolar için yeni tarifeler kabul edilmeyecektir. Bu yerler kışlık tarifelerini yaz mevsiminde de aynen tatbik edeceklerdir.

Yeni tarifeler hazırlanırken fiat değiştirmekten ziyade sınıflar üzerinde durulacaktır. Bir kısım eğlence yerlerinin sınıfları değiştirilecektir.

19 Mayıs Bayramı programı

19 Mayıs Gençlik ve Spor bayramında yapılacak merasim programı hazırlanmıştır. Bayram hazırlıkları etrafında görüşmek üzere bugün Vilâyette son bir toplantı yapılacaktır.

Taksimde yapılacak geçid resmine 4540 talebe iştirak edecektir. Liselerin kız talebeleri merasimden evvel Galatasaray Lisesinde, erkek talebeler Taksim Erkek Lisesinde ortokulların kız talebeleri Zapyon kız lisesinde, erkek talebeler de 29 uncu ilkokul binasında toplanacaklardır. Merasime saat 10 da, Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın bir nutkile başlanacaktır. Vali ve komutan kız ve erkek talebeleri teftiş ederek bayramlarını kutluhayacaklardır. Bundan sonra bir resmi geçid yapılacaktır.

Öğleden sonra, saat 16 da İstanbuldaki bütün spor kulüplerine mensub gençler iki saat devam edecek olan spor hareketleri yapacaklardır.

Kadıköy ve Beyoğlunda yapılacak hava denemeleri

Kadıköyde hakiki bazı tahribat yapılarak, ekiplerin çalışmaları kontrol edilecek

Önümüzdeki Pazar günü Kadıköy kaza muntakası dahilinde yapılacak olan hava taarruzlarına karşı pasif korunma ve paraşütçülerle mücadele tabikatına aid hazırlıklar bütün edilmiştir. Kadıköydeki tecrübelerde hakiki bazı tahribat yapılacak ve buradaki ekiplerin çalışmaları teftiş olunacaktır.

Gelecek hafta Pazar günü de, Beyoğlu muntakası dahilinde hava taarruzlarına karşı pasif korunma tecrübesi yapılacaktır. Bu suretle İstanbulun bütün kazarlarında mahallî tecrübeler yapılmış olacaktır.

Müteakiben tecrübelerde hazır bulunan hakem heyetlerinin tenkidleri tasnif olunacak ve görülen noksanlar hakkında kaymakamlıkların dikkat nazarı çekilecektir. Bundan sonra İstanbulda umumî bir deneme yapılması muhtemeldir.

Tramvaydan düşen çocuk

Küçükpazarda Hamam sokağında oturan sekiz yaşlarında Salim adında bir çocuk dün bindiği tramvayla Sirkeci'den geçerken, atlamak istemiş, muvaffak olamıyarak caddeye düşmüştür. Bu sukut neticesinde başından yaralanan Salim, tedavi altına alınmıştır.

Küçük haberler

● Belediye, maliyeye aid olan Yıldız bahçesini aralık, yeşil saha haline getirmeğe karar vermiştir. Bahçenin arka tarafındaki koruluk da halka açılacaktır.

● Dünkü ihracatımız 217 bin liradır. Muhtelif memleketlere ihrac edilen maddeler arasında Çekyaya anason, pestil, fındık, Roman-yaya balık, İtalyaya deri; İsviçreye fındık ve deri; Danimarkaya barsak bulunmaktadır.

● Küçüksuda yapılacak istimalklere aid plan hazırlanmıştır. Burada yeşil saha olacak kısımlar tesbit edilmiştir. Tarihi kıymeti haiz ve aynen muhafaza edilecek olan yerler de planda gösterilmiştir.

● Bir müddet evvel Marpuççularda dükkânına müşteri olarak girdiği kahveci Mehmedin çekmece-sinden 300 lira çalarak, İskenderuna firar eden Hasan İnce isiminde bir hırsız yakalanarak, İstanbula getirilmiştir. Suçlu dün adliyeye teslim edilmiş ve Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekildikten sonra, tevki edilmiştir.

● Maarif Müdürlüğüince yapılan bir istatistiğe nazaran bu ders yılı zarfında şehrimizdeki ilkokullara devam eden talebelerin sayısı 73.512 dir. Mektebe devam etmeyen 12,704 kız ve 10,951 erkek çocuk velisi hakkında kanunî tabikat yapılacaktır.

Anadoluya göç

Marmara havzasına gidenlerin sevki yarın başlıyor

Karadeniz iskelelerine gideceklerin bir kısmı, ellerindeki vesikalarla normal postalara binecekler

Şehrimizden hükümet vesaitile, Marmara havzasına gitmek isteyen vatandaşların nakline dün devam olunmuştur.

Dün Mersin ve Marakaz vapurlarile Mudanya, Çanakkale, Armutlu, Gemlik yolcuları hareket etmişlerdir.

Buğün de Denizyollarının Marakaz vapuru 4813 numaradan 4924 numaraya kadar olan bilet hâmillerin saat 16 da Mudanya'ya, Sus vapuru 5450 numaradan 5627 numaraya kadar bilet hâmilleri Bandırma'ya götürecektir.

Seyyar vapuru da saat 19 da Tophaneden kalkarak Erdek ve Karabiga yolcularını götürecektir.

Mudanya, Bursa, Bandırma ve Marmara havzasındaki diğer iskelelere nakliyat yarın sona ere-

cektir. Yarın Sus, Çanakkale ve Saadet vapurları bu muntakalara son yolcu kafilelerini götürecektir.

Diğer taraftan vilâyet tarafından tebliğ olunan sevk listelerinde Ereğli, Akçakoca, Fatsa, Ünye iskelelerine gidecek yolcular gösterilmemişlerdir. Bu iskelelerin yolcuları ellerindeki seyahat vesikalarile Denizyolları idaresine müracaat edecekler ve normal postalarla gönderileceklerdir.

Trakya vilâyetlerinden şehrimize gelen ve Anadolu'ya gitmek isteyenlerin parasız nakline aid hazırlıklar da ikmal olunmaktadır. Bu vatandaşların beyannamelerinin tasnif işi bugünlerde bitirilecektir. İlk olarak Denizyolları gidecekler sevk olunacaklardır.

KÜÇÜK POLİS HABERLERİ

Doktorun 2000 lirasını çalmışlar

Taksimde, Takızafer caddesinde Deniz apartmanında 2 numaralı dairede oturan Beyoğlu hastanesi doktorlarından Necmettin İzmirlî, evvelki gün zabıtaya müracaat ederek, yazhanesinde saklanmakta olduğu 12150 lirasının içinden 2000 lirasının meçhul hırsızlar tarafından çaldığını iddia etmiştir.

Yapılan tahkikat neticesinde bütün şüpheler, doktorun dairedesinde hizmetçilik yapan Emine Münevverle Aysenin üzerinde toplanmış, bunlardan Emine Münevver zabıta tarafından yakalanmıştır. İki gündenberi ortalarda görünen Ayseneyi araamaktadır.

Firihyan tekerlekten yaralandı

Dün, Samatya'dan Yedikuleye gitmekte olan şoför Cemalin idaresindeki 3491 numaralı kamyonun biddenbire ön tekerlek lastiklerinin den biri patlamış, bu yüzden firihyan demir çember, o sırada cadde- den geçmekte olan 19 yaşlarında Hanife adında bir kıza çarparak yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Yarak kız, tedavi edilmek üzere Haseki hastanesine kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmış-tır.

İş yüzünden bıçakladı

Baldıhane iskelesinde hamallık yapan Kâmil, Galatada Kireçku-yusu sokağında 26 numaralı evde oturan ve aynı yerde sandalçı İbrahim dün bir iş meselesinden dolayı kavga etmişler; bu esnada İbrahim; Kâmil'i bıçakla vücudünün muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Kâmil tedavi altına alınmış, İbrahim yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Üzerine demir düştü

Eyüde Bahariye caddesinde Ali Rizaya aid yağ fabrikasında çalışan Muzaffer adında bir amele, dün baskı makinesinden yağ çıkarırken, baskı demiri üzerine düşmüş, vücudünün muhtelif yerlerinden ehemmiyetli surette yaralanmasına sebep olmuştur.

Muzaffer tedavi edilmek üzere Balat hastanesine nakledilmiş, vaka etrafında tahkikata başlanmıştır.

Bu akşam tam **ŞARK** sinemasında saat 9 da

Mevsimin en fevkalâde ve ihtiyamlı **OPERA BALOSU**

Davetileri arasında: İki sehhar ve cazibeli kadın: **MARTE HARELL - HELI FINKENZEL**

Gülmeyen fakat güldüren iki erkek: **THEO LINGEN - HANS MOSER**

İki şık ve cür'etkâr evli: **PAUL HORBİGER - WILL DOHM**

Bu akşam için yerlerinizi evvelden temin ediniz.

Pazar Ola Hasan Bev Diyor ki:

— Hasan bey bahsi kapatırken bir misal söylüyeyim. Biliyorsun ki...

... Hepimizin sevdiği ve memleketimizin en çok yetiştirdiği zeytin...

... Bir çok Avrupa memleketlerinde yetişmez. Oralarda bir zeytin dalına rastlemek fevkalâde hallerdendir.

Hasan bey — Tabii rastgelinmez bira der. Harb âfetine asırlardanberi sönmüdüğü bir yerde zeytin dalının ne işi var!

Fransada halk Almanya ile yakınlaşma siyaseti aleyhinde

Zürich 8 (A.A.) — Volkrecht gazetesi Fransadaki vaziyete dair yazdığı bir makalede şöyle diyor: Bazı sendika şeflerinin Lavale müzaheret etmelerine rağmen Fransız işçileri, Fransız halkının büyük ekseriyeti ile birlikte Almanya ile yakınlaşma siyasetini reddetmektedirler. Hemen hemen bütün sokak başlarında de Gaulle'in armasına rastlanmaktadır. Bu arma büyük bir «v» harfi içine alınmış Lorraine hacından ibaret olup duvarlara çizilmektedir. Halk ögüle zamanı ve akşam üzeri İngiliz radyosunun Fransızca nesriyat yaptığı sıralarda bu nesriyatı dinleyenleri rahatsız etmemek için telefon muhaveresi yapmaktadır.

İşgal altında bulunmayan mün-takada Marsilyaya gelen malların çoğunu Almanlar satın almaktadır. Bu mallar Alman vagonları içinde şimale doğru alenen sevkedilmektedir. Marsilyaya ahali Alman vapurlarına kömür getiren vagonları nefretle seyretmektedir. Alman bayrağı altında Fransız kara sularında ve bilhassa Marsilya ile Barcelona arasında sefer yapan bu vapurları görmek Fransızları sinirlendirmektedir.

İşgal altındaki muntakalarda
İşgal altındaki Fransız topraklarında görülen Alman düşmanlığı başka yerlerdekinden daha barizdir.

Şimali Fransadaki iki şehirden itibaren lüvyik membalardan alınan haberler Amerikan gazetesinin verdiği bir haberi teyid etmektedir. Bu habere göre Fransızlar İngiliz tayyarelerinin Fransız üzerinde Almanlara karşı harekatta bulunmalarını, bombardımanlardan en ziyade kendileri mutazzar oldukları halde, memnuniyetle karşılamaktadırlar.

İtalyan matbuatı Vişi hükümetine hücum ediyor

Milano 8 (A.A.) — Popolo d'Italia, başmakalesinde şöyle yazıyor:

Fransa, uğramış olduğu hezimetten beri iki yüzürlü bir siyaset takib ediyor. Fransız siyaseti, hâdiselere göre tahavvül etmekte ve Fransa, büyük demokrasilerin nihai zaferi hakkındaki bütün ümidleri kaybetmemiş görünmektedir. Pek aşikâr olan bu manevraların, kimse gözünden kaçmamaktadır.

Aynı makalede müstehzi bir lisanla Laval'ın yeniden ortaya çıkmasının için gayri kabul bir hal olduğuna işaret edilmektedir. Fransız siyasetinin barometresi olan Laval, kabineye göre ortaya çıkmakta veyahud meydana kaybolmaktadır.

Bu gazete, Fransızların tereddüdünde bulduklarını kaydetmektedir.

Romanyada ekmeksiz gün

Bükreş 8 (A.A.) — Rador ajansı, ekmeğe satış hakkında yeni bir kararname neşredildiğini bildirmektedir. Bu kararnameye göre Romanyada haftada iki gün «ekmeksiz gün» olarak ilan olmaktadır. Bu iki gün zarfında ekmeğe yerine «mısır lapası» yenecektir.

«Son Posta» nun tefrihası: 42

Doğru söze ne denir?... Fakat susmak ta kolay değil. Bunu herkes yiğitliğine yediremez, hele Temel gibileri. İyisi mi ortalığı büsbütün karıştırmalıydı. Bu hususta Temel son derece mahirdi. Kaşlarını çatarak, yumruklarını sıkarak:

— Baksana Apustol, dikkat et, elimin tersile bir sille indirirsem zinciri kopmuş, kendini sulara kaptırmış şamandıraya dönersin!...

Bu şerait tahtında provaya devam etmek budalalık olurdu. Kimse Apustolu budalalıkla itham edemezdi. Apustol da provayı tatil ederdi.

O zamanlar henüz salata ile akmın münasebeti keşfedilmemişti. İnsanlar hiyar ve marulla kalb arasın da bir rabita mevcud olabileceğini düşünce kadar yükselmiş bulunmuyorlardı. Ask deyince sirke ve zeytinyağı değil bade akla gelir, ümitsiz aşıklar çeşidli salatalarla dolu açığı camekanları yerine «taşradan mukassı de görünse içinde bir başka ferah» bulunan meyhaneleri düşünürlerdi.

Bununla beraber kasabada o zaman ki tabirile tahmishlik, şimdiki adile kuru kahvecilik eden Süleyman Efendinin evine niçin salata sokmadığı herkes merak ediliyordu. Fakat bu düğümü hiç kimse çözemedi. Süleyman Efendi hali vakti yerinde bir adamdı. Salata alacak parası olmadığı düşünülmezdi. Fakat kir bile olsa mevsiminde hiç olmazsa bir kere salata alması, çocuğuna çocuğuna tattırması lazım gelmez miydi? Onun aksamı eve dönerken ara sıra elli dirhem tahin helvası veya yarım okka kiraz aldığını görenler ondaki bu salata perhizinin parasızlığına geldiğine inanıyorlar, başka sebebler arıyorlardı. Hükümet doktoru «belki hastalıklardan korkuyor.» demişti, fakat Süleyman Efendi okur yazar olmakla beraber salata vasıtasile tifo gelebileceğini bilecek kadar münevver bir adam değildi; İstanbulda desen hiç oturmamıştı. Bir müddet evvel kazanın mekteplerini teftişe gelmiş olan maarif müfettişi, kendisine anlatıldığı zaman bu hali bir ruh meselesi telâkî etmiş, bunun bir perhiz değil, karışık tahtesşuur hâdiselerinden doğma bir salata nefreti olması lazımgeldiğini söylemişti. Hocalar ve kocakarılar ise Süleyman Efendinin meçhul bir sebebden dolayı vaktile salataya tövbe ettiğini iddia ile onu dini faraize riayet nümunesi olarak gösteriyorlardı. Hülâsa kimse kat'i ve muhakkak bir şey bilmiyor, yalnız Süleyman Efendinin salata düşmanlığından bir darbimesel, bir ibret nümunesi suretinde istifade ediliyordu. Babalar salataya çok düşkün çocuklarını «Süleyman Efendi gibi salatayı keserim ha!» diye korkutuyorlardı.

Süleyman Efendi elli yaşlarında idi. Bir karısı, bir oğlu, bir küçük evi ve dükkânında iki kahve dibegi vardı. Geç evlendiği için oğlu henüz yirmi yaşlardaydı. Kendisi tutumlu ve oturaklı bir adam olduğu halde oğlu biraz havalı bir genç olmuştı. Bu belki babasının sıkı taziyikim bir aksülâmeli idi. Evde babasının karşısında diz çökerek oturur, sigara içmez, salata yemezdi. Hakikatte «bacaklarını rahat rahat uzatıp oturmayı, sigara içmeyi, salata yemeyi (ve söz aramızda içkiyi) seviyor, fırsat ve para buldukça dışarda bu arzularını tamâmne çalışıyordu. Bu arada bir gönül meselesi de vardı. Alâiyeli, zengin bir manifaturacının kızına vurulmuştu. Fakat el altından yaptığı tahlikatla adamın paralı damad istediğini öğrenmişti. Manifatura tüccarı en aşağı iki evi, bir bağı, birkaç bin lira parası olmayan adama kız vermeyecekti. Bu onun canını sıkıyordu. Fakat ne yapabilir? Babasının dükkânında kahve dibeginin başında demir tokmağı tın tın öttürmekle bu evler, bağlar, paralar kazanılır mıydı?

Bir ay sonra, Tahmiş Süleyman Efendinin oğlu ile Alâiyeli manifatura tüccarının kızı evlendiler. Delikanlı, kayınpederinin istediği evleri, bağı almış ve üstelik birkaç bin lira parası bulunduğunu da isbat etmişti. Herkes, bu kadar parayı nereden bulduğunu merak ediyor; Süleyman Efendinin böyle dolgun bir miras bırakmaya nasıl muvaffak olduğuna şaşıyordu. Kasabamızın kaç zevkperesti Süleyman Efendiyi kazandığını yememek budalalığıla damgalıyorlar; hocalar bu serveti dine riayetine borçlu olduğunu söylüyorlar, hatimler indirilmesini tavsiye ediyorlardı. İsin hakikatini ancak zıfif gecesi damad geline söyleyebilirdi.

Bir ay sonra, Tahmiş Süleyman Efendinin oğlu ile Alâiyeli manifatura tüccarının kızı evlendiler. Delikanlı, kayınpederinin istediği evleri, bağı almış ve üstelik birkaç bin lira parası bulunduğunu da isbat etmişti. Herkes, bu kadar parayı nereden bulduğunu merak ediyor; Süleyman Efendinin böyle dolgun bir miras bırakmaya nasıl muvaffak olduğuna şaşıyordu. Kasabamızın kaç zevkperesti Süleyman Efendiyi kazandığını yememek budalalığıla damgalıyorlar; hocalar bu serveti dine riayetine borçlu olduğunu söylüyorlar, hatimler indirilmesini tavsiye ediyorlardı. İsin hakikatini ancak zıfif gecesi damad geline söyleyebilirdi.

Bir ay sonra, Tahmiş Süleyman Efendinin oğlu ile Alâiyeli manifatura tüccarının kızı evlendiler. Delikanlı, kayınpederinin istediği evleri, bağı almış ve üstelik birkaç bin lira parası bulunduğunu da isbat etmişti. Herkes, bu kadar parayı nereden bulduğunu merak ediyor; Süleyman Efendinin böyle dolgun bir miras bırakmaya nasıl muvaffak olduğuna şaşıyordu. Kasabamızın kaç zevkperesti Süleyman Efendiyi kazandığını yememek budalalığıla damgalıyorlar; hocalar bu serveti dine riayetine borçlu olduğunu söylüyorlar, hatimler indirilmesini tavsiye ediyorlardı. İsin hakikatini ancak zıfif gecesi damad geline söyleyebilirdi.

Bir ay sonra, Tahmiş Süleyman Efendinin oğlu ile Alâiyeli manifatura tüccarının kızı evlendiler. Delikanlı, kayınpederinin istediği evleri, bağı almış ve üstelik birkaç bin lira parası bulunduğunu da isbat etmişti. Herkes, bu kadar parayı nereden bulduğunu merak ediyor; Süleyman Efendinin böyle dolgun bir miras bırakmaya nasıl muvaffak olduğuna şaşıyordu. Kasabamızın kaç zevkperesti Süleyman Efendiyi kazandığını yememek budalalığıla damgalıyorlar; hocalar bu serveti dine riayetine borçlu olduğunu söylüyorlar, hatimler indirilmesini tavsiye ediyorlardı. İsin hakikatini ancak zıfif gecesi damad geline söyleyebilirdi.

Bir ay sonra, Tahmiş Süleyman Efendinin oğlu ile Alâiyeli manifatura tüccarının kızı evlendiler. Delikanlı, kayınpederinin istediği evleri, bağı almış ve üstelik birkaç bin lira parası bulunduğunu da isbat etmişti. Herkes, bu kadar parayı nereden bulduğunu merak ediyor; Süleyman Efendinin böyle dolgun bir miras bırakmaya nasıl muvaffak olduğuna şaşıyordu. Kasabamızın kaç zevkperesti Süleyman Efendiyi kazandığını yememek budalalığıla damgalıyorlar; hocalar bu serveti dine riayetine borçlu olduğunu söylüyorlar, hatimler indirilmesini tavsiye ediyorlardı. İsin hakikatini ancak zıfif gecesi damad geline söyleyebilirdi.

Provanan sonra yeni yapışik kardeşler köşe minderlerinin üzerinde istirahat ederlerdi. Sokağa çıkmağa müsaade yoktu. Günde ancak bir saat çıkabilirlerdi; o da civarda dolamak şartile... Bazan Temel Beyoğlunda bir gezinti yapmak arzusunu izhar ederdi. Buna Apustol şiddetli itirazda bulunurdu.

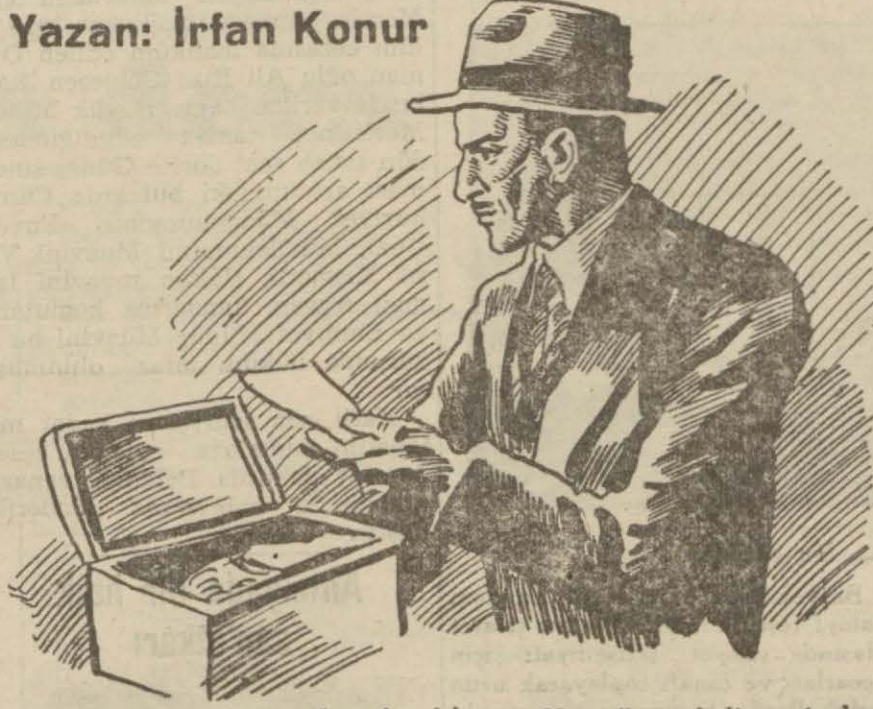
— Gören, tanıyan olur, sonra numarayı halka takdim ettiğimizde rezil oluruz!... Bütün emekler boşuna gider... Olmaz, olmaz...

Der ve meselenin büyümemesi için odadan çıkardı. Temel bağırır, çağırır, tehdid eder, küfür salar, nihayet hiddetini Setvandan

Hikâye

SALATA

Yazan: İrfan Konur

Babası idrar zorundan hastalanalı beri çalışmayıp dükkânın köşesinde oturduğundan işler büsbütün üstüne kalmış, fakat kazancı ertememişti. Babası ilaç ve doktor parası yüzünden masrafları ayda birkaç lira arttırdığını düşünerek büsbütün cimrileşmiş, oğluna verdiği harçlığı kısarak arzusunda olduğunu sezdirmişti. Delikanlı paralı olmasın; ıcao etiren aşikle buna imkân vermiyen züğürtlüğünden ibaret iki ateş arasında eziliyor, demir tokmağ her indirişte kahve dibegine değil sanki kalbine vuruyordu.

Bu sırada Süleyman Efendi bütün hastalandı ve yatağa düştü. Artık dükkâna gelemiyor, para çekemesinin başında gözüküyordu. Öleceğini düşünüyordu. Filhakika doktor da ümid kalmadığını oğluna gizlice söylemişti. Delikanlı bir taraftan babasının öleceğine müteessir oluyordu, diğer taraftan serbest kalacağına gizlice sevindiğini farkediyordu. O zamana kadar babasının hakiki kazancını bilmemekle beraber onun kendisinden gizli para biriktirmiş olacağını umuyordu. Nihayet bir gün Süleyman Efendi öldü. Nasırından ve idrar yollarından çıktığı iztirablar sona erdi. Yalnız son nefeslerine yakın oğlunu yanına, iyice yanına çağırması ve bir anahtar vermesini. Dükkânda kahve dibeginin arkasında saklı bir çekmece vardı. Kendisini gömdükten sonra o çekmeceyi açıp babasının şefaatine ulaşması için icab eden vazifeleri yapmalı ve orada bulacağı öğüdü riayet etmeli idi. Delikanlı mezar dönüşü doğruca dükkâna gitti ve çekmeceyi açtı.

Bir ay sonra, Tahmiş Süleyman Efendinin oğlu ile Alâiyeli manifatura tüccarının kızı evlendiler. Delikanlı, kayınpederinin istediği evleri, bağı almış ve üstelik birkaç bin lira parası bulunduğunu da isbat etmişti. Herkes, bu kadar parayı nereden bulduğunu merak ediyor; Süleyman Efendinin böyle dolgun bir miras bırakmaya nasıl muvaffak olduğuna şaşıyordu. Kasabamızın kaç zevkperesti Süleyman Efendiyi kazandığını yememek budalalığıla damgalıyorlar; hocalar bu serveti dine riayetine borçlu olduğunu söylüyorlar, hatimler indirilmesini tavsiye ediyorlardı. İsin hakikatini ancak zıfif gecesi damad geline söyleyebilirdi.

Bir ay sonra, Tahmiş Süleyman Efendinin oğlu ile Alâiyeli manifatura tüccarının kızı evlendiler. Delikanlı, kayınpederinin istediği evleri, bağı almış ve üstelik birkaç bin lira parası bulunduğunu da isbat etmişti. Herkes, bu kadar parayı nereden bulduğunu merak ediyor; Süleyman Efendinin böyle dolgun bir miras bırakmaya nasıl muvaffak olduğuna şaşıyordu. Kasabamızın kaç zevkperesti Süleyman Efendiyi kazandığını yememek budalalığıla damgalıyorlar; hocalar bu serveti dine riayetine borçlu olduğunu söylüyorlar, hatimler indirilmesini tavsiye ediyorlardı. İsin hakikatini ancak zıfif gecesi damad geline söyleyebilirdi.

Bir ay sonra, Tahmiş Süleyman Efendinin oğlu ile Alâiyeli manifatura tüccarının kızı evlendiler. Delikanlı, kayınpederinin istediği evleri, bağı almış ve üstelik birkaç bin lira parası bulunduğunu da isbat etmişti. Herkes, bu kadar parayı nereden bulduğunu merak ediyor; Süleyman Efendinin böyle dolgun bir miras bırakmaya nasıl muvaffak olduğuna şaşıyordu. Kasabamızın kaç zevkperesti Süleyman Efendiyi kazandığını yememek budalalığıla damgalıyorlar; hocalar bu serveti dine riayetine borçlu olduğunu söylüyorlar, hatimler indirilmesini tavsiye ediyorlardı. İsin hakikatini ancak zıfif gecesi damad geline söyleyebilirdi.

YAZAN : EKREM REŞİD
aldı. Şetvan ise onu teskine çalışırdı:
— Aziz, dostum...
— Ben senin dostun değilim!...
— Sevgili biraderim...
— Ben senin biraderin değilim!...
— Değildim amma oldun!... Oldun işte... Hem de suntuclu cinsinden... Her şey akıma gelirdi amma seninle yekvücut olacağım akıma gelmezdi.
— Ne dedin?... Ne dedin?... Seninle ne olduk?...
— Yekvücut!...
— O da ne demek?...
— Yani, tek vücud!... Şunun şurasında geçinip gidiyoruz işte...

— Karıcığım, dedi, seni almıya babamın salata yememesi sayesinde muvafak oldum. Babam eve salata sokmamak suretile iştihamızın açılmasına ve çok yemek yememeze mâni olmuş, bu suretle para biriktirmiş, paralarla beraber bıraktığı kâğıdda bak ne yazıyor:

«Oğlum, insan ne yerse onunla yaşar. İsten artmaz dişten artar. Ben ananı alabilmek için para biriktirmişim, oğluna verdiğim harçlığı kısarak arzusunda olduğunu sezdirmişim. Delikanlı paralı olmasın; ıcao etiren aşikle buna imkân vermiyen züğürtlüğünden ibaret iki ateş arasında eziliyor, demir tokmağ her indirişte kahve dibegine değil sanki kalbine vuruyordu.

Bu sırada Süleyman Efendi bütün hastalandı ve yatağa düştü. Artık dükkâna gelemiyor, para çekemesinin başında gözüküyordu. Öleceğini düşünüyordu. Filhakika doktor da ümid kalmadığını oğluna gizlice söylemişti. Delikanlı bir taraftan babasının öleceğine müteessir oluyordu, diğer taraftan serbest kalacağına gizlice sevindiğini farkediyordu. O zamana kadar babasının hakiki kazancını bilmemekle beraber onun kendisinden gizli para biriktirmiş olacağını umuyordu. Nihayet bir gün Süleyman Efendi öldü. Nasırından ve idrar yollarından çıktığı iztirablar sona erdi. Yalnız son nefeslerine yakın oğlunu yanına, iyice yanına çağırması ve bir anahtar vermesini. Dükkânda kahve dibeginin arkasında saklı bir çekmece vardı. Kendisini gömdükten sonra o çekmeceyi açıp babasının şefaatine ulaşması için icab eden vazifeleri yapmalı ve orada bulacağı öğüdü riayet etmeli idi. Delikanlı mezar dönüşü doğruca dükkâna gitti ve çekmeceyi açtı.

İrfan Konur

Ç. E. K. nun İstanbul halkından ricası

Ç. E. K. İstanbul Merkezinden: İstanbul içinde ve dışında mevcud 35 şubemize fakir çocuklara yardım maksadile yalnız kendi haddünüz dahilinde olmak şartile paraları toplamak mezuhiyeti verilmiştir. Bu parayı toplayanlara (Çocuk E. K. Kurumu İstanbul merkezi) mühterüni havfi fotoğraflı hüviyet varakaları verilmiştir. Binaenaleyh, fotoğraflı hüviyet varakası gösteremiyen ve mensub olduğu münakaşın haricinde para toplama teşebbüs eden tahsildarlar, bazı yanlışlıklara ve suiistimallere meydan vermemek için muhterem halkımızın nazarı dikkatini celbeder, bilhassa bu gibilere para vermelerini istihham ederiz.

Benden soruyor:
— Ne yapmalıyım?

Söylüyorum:
— «Bu bahise hisse kapılmanın yeriyoktur. İki tarafın menfaati de bu meseleye nihayet vermeyi emreder.

Cevabım genç kızi müteessir etmiş, ikinci mektubunda:
— «Bence iztirabın, hattâ sefaletin, fakrın, zaruretini hiç ehemmiyeti yok, sevgi oldukça herşeye katlanılır.»

Hakkını teslim ederim, sevgi öyle bir kuvvettir ki, bir manivelâ tesiri yapar, insanı bulunduğu noktadan kaldırır, yükseltir, çalışma kudretini artırır. Bir müddet sonra baka karşın ki sefalet de, iztirab da, zaruret de geri kalmıştır.

Evet, doğrudur. Ancak bütün bunlar sıhhat ile kaimdir. Sıhhat olmayanca çalışmak da olmaz, sefalet, iztirab eksikleşince artar.

Okuyucumun bir merakı daha var:
— Acaba gerçekten mi hasta, acaba benden vazgeçtiği için mi böyle söyledi? Belki de beni sevmiyor, belki de beni sevmediği için evlenmeyi tehir etti?

Kâhin değilim, bu sallerin cevablarını bulamam. Fakat hepsine birden toptan cevaba:
— Mümkün diyebilirim. Hem böyle olsa da, olmasa da, fikrimde ısrar ediyorum:
— Saadet sıhhat ile kaimdir. Sıhhat ise sizin yollarınızı ayırtmıştır. Delikanlıy ailesinin şefkatine burağın, inşallah iyileşir, sizin için bir ağabey olur, siz de iyi bir aile kurar, ona kardeş gözüle bakarsınız.

TEYZE

hasebeci Setvan İstanbulla hareket edeli bir ay olduğu halde henüz kendisinden hiçbir haber gelmemiştir. (Gülbahar) in İzmirli bir şirket tarafından satın alındığı gazetelerden öğrenilmiştir. Acaba Setvana ne olmuştu?... Şehre yarılmış olan bu endişe Didarın dostlarına sirayet etmişti. Herkes, bir haber almak ümidile, Didarın evine koşmuştu. Didar bu misafirliği evvelâ hoşca kabul etmişti. Setvan hakkındaki meraklarını eşe dosta anlatırken sınırların gün geçtikçe daha müstehzi olduğunu gündü. Acaba hergün evini dolduran konu komşunun fikri neydi?... Didar bunu uzun uzadıya düşünmüdü. Düşüncesi yavaş yavaş uykusunu kaçırmağa başladı. Setvanın şahsı hakkındaki endişeleri yavaş yavaş başka bir istikamete doğru döndü. Misafirler seyrekleşmeğe başlamıştı. Gelenler de Setvandan bahsetmez olmuştular. Kocasını merak ettiği söyleyince şimdi müstehzi sınımlar tebeşür etmek cüretinde bulunuyordu.

Antalya balıkçıları cemiyetinde gün geçtikçe büyümekte olan bir endişe hüküm sürüyordu.

Ne. O'nun çok hassas bir kız olduğunu görüyorum.

Epeyce zaman oluyor ki, bana mektub yollamış, derd yanımtı:

Bir genç erkeği seviyor, senelerdenberi seviyor, hem de bir şehirden olmadıkları, yıllardanberi yekdiğerine hasret yaşadıkları halde seviyor. Ümidi evlenmektedir, fakat son zamanlarda öğrendi ki, delikanlı hastadır, açık söyleyeyim, verem olmuştur.

Benden soruyor:
— Ne yapmalıyım?

Söylüyorum:
— «Bu bahise hisse kapılmanın yeriyoktur. İki tarafın menfaati de bu meseleye nihayet vermeyi emreder.

Havagazi fabrikaları niçin çukur yerlerde yapılır?

Mumun tarihindeki son merhale: Stearin mumları nasıl meydana getirildi?

İnsanlığı nura kavuşturan bu keşif, cidden mühimdi. Bunun, bilhassa sosyal hayatta mühim tesirleri oldu. Havagazinin icadından sonra, gece hayatı, büyük bir hız aldı. Gece mesaisi arttı... Havagazinin icadile, insanlar, karanlıkları yenmek hususunda, tabiatın kör kuvvetlerine karşı mühim bir zafer kazanmış oldular.

O devrin gazetelerinden biri havagazinin icadı hakkında şunları yazıyordu:

«Artık odalarımızdaki ışıklar, herhangi bir hususi hizmete ihtiyaç hissettirmeden, gece ve gündüz mü kemelen yanabilirler. Bu ışık is de yapmıyor. Binaenaleyh bunu çekinmeden tavana asabilir, yüksek bir yerden bütün odayı, veyahud salonu tevîr edebiliriz. Halbuki eskiden, kandil veyahud mum zamanında böyle yapabilir miydik?»

«Ne mümkün!.. Bütün tavan, isten, dumandan berhad olur çıkardı.»

Gene o devrin birçok mizah mecmualarında, havagazine aid fıkralara, karikatürlere bol bol rastlanmaktadır. Hattâ denilebilir ki, havagazi, aylarca mizah mecmualarının gidasını teşkil etti. Meselâ o devir mizah mecmualarından birinde şöyle bir karikatür göze çarpyordu:

Fevkalâde şık giyinmiş güzel bir bayanla, eski püskü şeyler giyinmiş çirkin bir bayan yan yana duruyorlar. Bayanların güzelinin omuzları üzerinde, baş yerine bir havagazi lambası, çirkinin ise, pis bir yağ kandili bulunuyor.

Güzel ve şık bayan havagazini, çirkin ve pejmürde bayan da eski yağ kandillerini temsil ediyorlar.

(Arkası sayfa 6 sütun 5 te)

Sıhatsız saadet olmaz

Ne. O'nun çok hassas bir kız olduğunu görüyorum.

Epeyce zaman oluyor ki, bana mektub yollamış, derd yanımtı:

Bir genç erkeği seviyor, senelerdenberi seviyor, hem de bir şehirden olmadıkları, yıllardanberi yekdiğerine hasret yaşadıkları halde seviyor. Ümidi evlenmektedir, fakat son zamanlarda öğrendi ki, delikanlı hastadır, açık söyleyeyim, verem olmuştur.

Benden soruyor:
— Ne yapmalıyım?

Söylüyorum:
— «Bu bahise hisse kapılmanın yeriyoktur. İki tarafın menfaati de bu meseleye nihayet vermeyi emreder.

Cevabım genç kızi müteessir etmiş, ikinci mektubunda:
— «Bence iztirabın, hattâ sefaletin, fakrın, zaruretini hiç ehemmiyeti yok, sevgi oldukça herşeye katlanılır.»

Hakkını teslim ederim, sevgi öyle bir kuvvettir ki, bir manivelâ tesiri yapar, insanı bulunduğu noktadan kaldırır, yükseltir, çalışma kudretini artırır. Bir müddet sonra baka karşın ki sefalet de, iztirab da, zaruret de geri kalmıştır.

Evet, doğrudur. Ancak bütün bunlar sıhhat ile kaimdir. Sıhhat olmayanca çalışmak da olmaz, sefalet, iztirab eksikleşince artar.

Okuyucumun bir merakı daha var:
— Acaba gerçekten mi hasta, acaba benden vazgeçtiği için mi böyle söyledi? Belki de beni sevmiyor, belki de beni sevmediği için evlenmeyi tehir etti?

Kâhin değilim, bu sallerin cevablarını bulamam. Fakat hepsine birden toptan cevaba:
— Mümkün diyebilirim. Hem böyle olsa da, olmasa da, fikrimde ısrar ediyorum:
— Saadet sıhhat ile kaimdir. Sıhhat ise sizin yollarınızı ayırtmıştır. Delikanlıy ailesinin şefkatine burağın, inşallah iyileşir, sizin için bir ağabey olur, siz de iyi bir aile kurar, ona kardeş gözüle bakarsınız.

TEYZE

hasebeci Setvan İstanbulla hareket edeli bir ay olduğu halde henüz kendisinden hiçbir haber gelmemiştir. (Gülbahar) in İzmirli bir şirket tarafından satın alındığı gazetelerden öğrenilmiştir. Acaba Setvana ne olmuştu?... Şehre yarılmış olan bu endişe Didarın dostlarına sirayet etmişti. Herkes, bir haber almak ümidile, Didarın evine koşmuştu. Didar bu misafirliği evvelâ hoşca kabul etmişti. Setvan hakkındaki meraklarını eşe dosta anlatırken sınırların gün geçtikçe daha müstehzi olduğunu gündü. Acaba hergün evini dolduran konu komşunun fikri neydi?... Didar bunu uzun uzadıya düşünmüdü. Düşüncesi yavaş yavaş uykusunu kaçırmağa başladı. Setvanın şahsı hakkındaki endişeleri yavaş yavaş başka bir istikamete doğru döndü. Misafirler seyrekleşmeğe başlamıştı. Gelenler de Setvandan bahsetmez olmuştular. Kocasını merak ettiği söyleyince şimdi müstehzi sınımlar tebeşür etmek cüretinde bulunuyordu.

Antalya balıkçıları cemiyetinde gün geçtikçe büyümekte olan bir endişe hüküm sürüyordu.

Ne. O'nun çok hassas bir kız olduğunu görüyorum.

Epeyce zaman oluyor ki, bana mektub yollamış, derd yanımtı:

Bir genç erkeği seviyor, senelerdenberi seviyor, hem de bir şehirden olmadıkları, yıllardanberi yekdiğerine hasret yaşadıkları halde seviyor. Ümidi evlenmektedir, fakat son zamanlarda öğrendi ki, delikanlı hastadır, açık söyleyeyim, verem olmuştur.

Benden soruyor:
— Ne yapmalıyım?

Söylüyorum:
— «Bu bahise hisse kapılmanın yeriyoktur. İki tarafın menfaati de bu meseleye nihayet vermeyi emreder.

Cevabım genç kızi müteessir etmiş, ikinci mektubunda:
— «Bence iztirabın, hattâ sefaletin, fakrın, zaruretini hiç ehemmiyeti yok, sevgi oldukça herşeye katlanılır.»

Hakkını teslim ederim, sevgi öyle bir kuvvettir ki, bir manivelâ tesiri yapar, insanı bulunduğu noktadan kaldırır, yükseltir, çalışma kudretini artırır. Bir müddet sonra baka karşın ki sefalet de, iztirab da, zaruret de geri kalmıştır.

Evet, doğrudur. Ancak bütün bunlar sıhhat ile kaimdir. Sıhhat olmayanca çalışmak da olmaz, sefalet, iztirab eksikleşince artar.

Memleket Haberleri

Niçin-Nerede-Nasıl

Balıkesirde

3,5 yaşında bir kız
kesen iki cani asıldılar

Balıkesir (Hususi) — Bundan 2 sene evvel vilâyetimize bağlı Biga ilçesinde çok korkunç bir cinayet olmuş, iki canavar ruhlu erkek, intikam hirsile hasımlarının üç buçuk yaşlarında kızını feci bir şekilde öldürmüşlerdi. Hâdiseye şöyle cereyan etmişti: Mehmed Ali oğlu Mustafa ile Halil oğlu Kasım basit bir ihtilâf yüzünden kasabada muallimlik yapmakta olan Nazife kin beslemeğe başlamışlar, nihayet bir gün hırslarını muallimin küçük kızına dökmekle söndürmüşlerdir. Canavarlar kızını kasabada civarında kesmişler, cesedini bir fundahâğına atmışlardır.

Fakat bir müddet sonra cinayet meydana çıkmıştır. Katiller yakalanmış, Balıkesir ağırceza mahkemesinde görülen muhakemeleri neticesinde idama mahkûm olmuşlardır. Bu iki canavar bir kaç gün evvel şehrimizde idam edilmişlerdir.

Sivas üçüncü dokumacılık kursu da açıldı

Sivas (Hususi) — Pirkirik ve Yıldızlıda açılıp ikmal edilen el dokumacılık kurslarından sonra Yıldızlı'nın Kavak köyünde de üçüncü bir el dokumacılık kursu açılmıştır.

Izmirde bir hırsız 3 bin lira çalıp Afyona kaçtı

Izmir (Hususi) — İstanbuldan İzmir'e gelen ve üzerinde bulunan 3 bin lira ile Çorakkapıda Emniyet oteline misafiri olan Faruk namında bir şahsın parası meçhul hırsızlar tarafından çalmıştır. Celeblikle istigal eden Farukun ifadesine göre, otele yerleştikten sonra odasının bir müddet ayrılmış ve bu esnada da yastığın altında bulunan 3 bin lira almıştır.

Mesele derhal zabıtaya haber verilmiş ve yapılan ilk tahkikatla parayı çalanın bir otomobile Memene ve oradan trene binerek Afyonkarahisarına geçtiği tesbit olunmuştur. Afyon emniyet idaresine telgraf çekilerek vaziyetten malûmat verilmiş ve orada alınan tertibat sayesinde hırsız üzerindeki paralarla birlikte yakalanmıştır.

Paralar banka vasıtasıyla İzmir emniyet müdürlüğüne gönderilmiş. Yakalanan hırsız Uşaklı Selim de İzmir'e gönderilmek üzere muhafaza altına alınmıştır.

Ceyhan nehrinde bir genç boğuldu

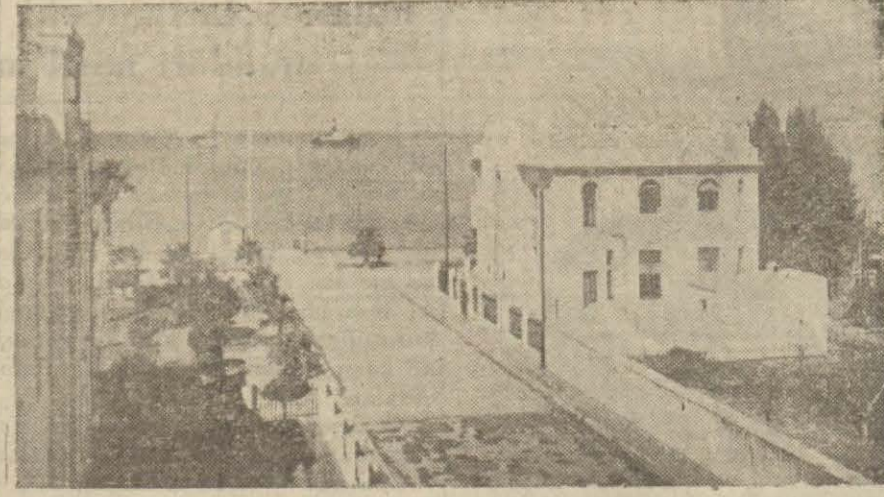
Adana (Hususi) — Karataş Kesik köyünde oturan Pınarbaşı Sabanlı köyünden Kara Çavuş oğlu 327 doğumlu İshak Ceyhan nehri-ne düşerek boğulmuş ve cesed arama neticesinde bulunarak ölümlünde şüpheli bir hal görülmediğinden defnedilmiştir.

Trabzonda ev kiralari

Trabzon (Hususi) — Şehir sayfiyelerindeki ev sahipleri sayfiyeye çıkacak olan şehirliler halka evlerini kiraya verirken bu sene geçen seneye nazaran kira bedellerini bir misli artırdıkları görüldüğünden alâkadar makamlarca sayfiye evlerinin kira bedelleri tesbit edilmiş ve başlanmıştır.

Hatayın iktisadî kalkınması

Çiftçinin yüzünü güldürecek şekilde yardımlar yapıyor, vilâyete dokuma tezgâhları gönderildi, yol şebekesi tamamlanmak üzere

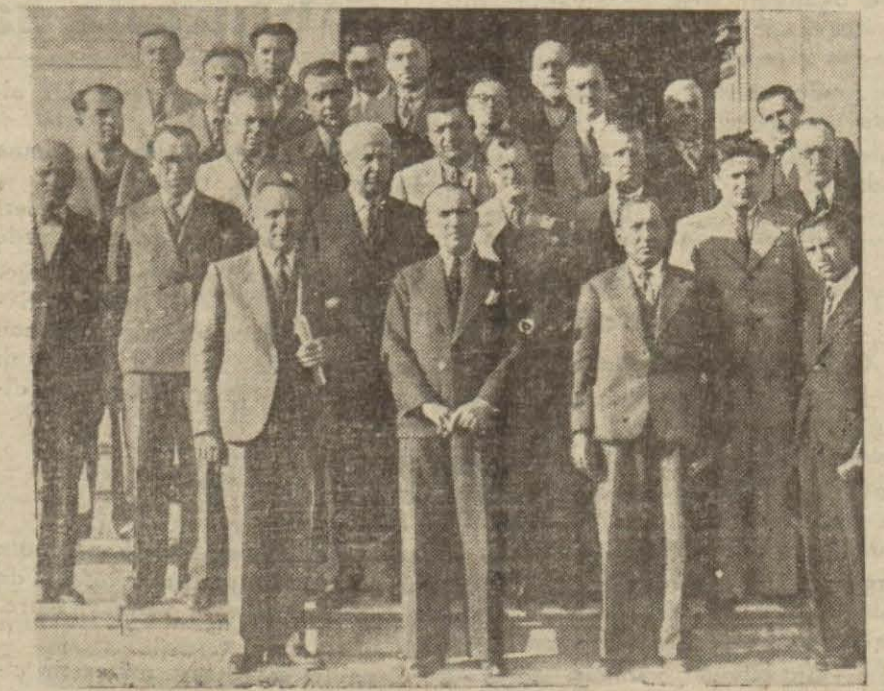

Iskenderun limanında bir görünüş

Hatay muhabirimiz yazıyor: Bizze sarılmış bir iktisadî durumla intikal eyiyen Hatay, iki senedenberi devam eden himmet ve gayretlerle mevkîni takviyeye başlamıştır. Iskenderun limanının yeni baştan inşası, Iskenderun - Gaziantep arasında asfalt bir yol yapılması, Amuk bataklıklarının kurutulması, şarab fabrikası ihdası gibi büyük devlet teşebbüs ve kararları harb dolayısıyla muvakkat bir zaman için teahhüre uğramıştır. Umumî ahvâlin sükûn bulması üzerine derhal faaliyete geçilebilecek ve program müderriceti tamamlanmış tabii okunmaktadır.

Buna mukabil mahallî teşekküller iktisadî kalkınmayı temin yolunda büyük hizmet ve gayretler sarfetmektedirler. Ziraat Vekâleti çiftçiyeye tohum ve makine bakımlarından yardımcı ve çeşitli ekimine müsaade etmesi son derece istifade olmuş ve halk bundan fevkalâde minnet ve şükran duymuştur. Yalnız çel-tikçilikten vilâyet 1.000.000 liraya yakın para ele geçirmiştir. Koza, tütün, sebze, meyva, narıncıye, zeytin istihşalâtı da aynı şekilde artmıştır.

Edirne'de eski eserler kurumunun kongresi

Edirne (Hususi) — Edirne ve Yöresi Eski Eserleri Severler Kurumunun kongresi umumî müfettişlik salonunda baş müşavir Sabri Öney'in başkanlığında yapılmıştır. Kongrede başta umumî müfettişlik müşavirleri olduğu halde vilâ-

yet devair müdürleri ve adliye erkânı hazır bulunmuş ve bu münasebetle büyüklerimizle sevgi ve saygı telgrafları çekilmiştir. Gönderdiğimiz resim kongrede bulunan zevat baş müşavirimiz Sabri Öney ile bir arada gösteriyordu.

Yemekten sonra ikindiye kadar geçen zaman zarfında mütemadiyen yağmur yağdı ve Philippe de görünmedi. Phyllis ve annesile, holde, şöminenin önünde kâğıd oynayan Stephen gittikçe endişelerinin artmakta olduğunu hissediyordu.

Bütün düşüncelerini oyunun üzerinde toplamağa gayret ediyor, fakat hâlâ meydana yok olan dostunun akıbeti kendisini şaşırtıyordu.

Dwight'in hakkı var diye düşünüyordu; Verity köye kadar gitmişti. Böyle olmakla beraber şato sahibi onu gören oldu mu diye sordurmuş ve aldığı cevap da menfi olmuştu.

Phil hakikaten şatodan çıkmış mı idi? Zira Berg veya iclerinden birinin D'Arenne'i öldürdüğü muhakkak olan arkadaşları, bu istinâk işinin canlarını sıktığın; ve bundan vazgeçmesini Amerikalıya söylemişlerdi.

Holden dışarı çıkan Garrisona bu düşünce tahammül edilmez görünüyordu. Hakikati Bergden

Mersinde

Bir genç kızın katili
şehir ortasında asıldı

Mersin (Hususi) — Tarsusunun Ali fakî köyünden Durmuş kız Durmuşu taammüden öldürdüğü için Mersin ağırceza mahkemesince ölümlü cezasına mahkûm edilen Osman oğlu Ali Rıza Cölgeçen, hak kunda verilen karar Büyük Millet Meclisince tasdik edildiğinden, dün sabah saat dörtte Güneş sineması arkasındaki bulvarda Cumhuriyet Müddeiumumisi Enver Ünal, Müddeiumumî Muavini Yaşar Kismetli, Hâkim muavini İsmail Aygün, Jandarma komutanı ve Emniyet Müdür Muavini huzurunda hüküm infaz olunmuştur.

Katil, son saniyesine kadar me tanetin muhafaza eylemiş, cesedi saat dokuzda Belediye cenaze arabası ile kabristana gönderilmiştir.

Antalyada bir halk san'atkarı

Antalya (Hususi) — Resmini ve eserlerini gördüğümüz Ahmed Ertürk kendi vasıtalarıyla çalışan ve birçok eserler veren bir halk san'at kârîdir. Birçok büstler, heykeller, kabartmalar yapmış ve hepsinde de muvaffak olmuştur. Ancak himayeye şiddetle muhtaç bulunmaktadır. Yerli bir san'atkar olan Ahmed Ertürkten istifade etmek bir memleket borcu sayılır. Alâkadarların dikkat nazarını celb ederiz.

Sındırgıda bir cinayet teşebbüsü

Sındırgı (Hususi) — Aşklar köyünde evvelki gün bir cinayetin önünü, ancak bir tesadüf sayesinde önlenmiştir. Bu köyden Hüseyin oğlu Sabit babasının hasmı olan Mustafa Girgin isminde birinin arkasından köy ortasında tabancasını boşaltmış, fakat kurşunlardan hiçbirini Mustafa'ya isabet etmemiştir. Mütevaciz yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Adanaya yeni ziraat makineleri gönderildi

Adana (Hususi) — Çukurova'daki ziraati makineleştirme ve bu suretle çiftçimizin istihşalâtını arttırmak yolunda Ziraat Vekâletimiz bir çok teşebbüslere girişmiş bulunmaktadır. Bu gayeyi temin yolunda Ziraat Vekâleti ilk iş olarak bölgenize son sistem biçer dökme makinelerinden beş tane göndermiştir. Bu makineler bugün istasyonda vagonlardan indirilecektir. Öğrendiğimize göre, bu makineleri dare etmek üzere Ankaradan bir de tetkik heyeti gelmektedir. Kısa bir zamanda büyük bir iş çıkararak bu makineler çiftçimizin hasat işinde amele derdini tahfif etmiş olacaktır.

öğrenmek için bilârdö salonuna doğru yürüdü, fakat üç ahbabı da poker masası başında ve sigara dumanları arasında görünce, Phil'in projelerini elinde oluyarak altüst etmek kavgusile geri döndü ve onlara Torray'yi aramakla olduğunu söyledi.

Akşam yemeği de geldi, fakat Verity gene ortada yoktu. Sessiz bir anlaşma ile hiç kimse aklına gelen düşünceleri ima bile etmedi. Bu esnada Stephen, şato sahibinin süpheye düşmekte olduğunu tahmin etti. Flora bakışlarını Amerikalıdan kaçırıyordu. Delikanlı, genç kızın, kendisile beraber bulunmaktan - süpheşiz ki babasının emirlerine boyun eğerek kaçındığını anlıyordu.

Yemeğin sonuna kadar hiçbir şey söylemedi, hiçbir hareket yapmadı. Sofradan kalktıkları zaman, genç kız, Mrs. Dean'e, yarım saat ağrısı olduğunu söylüyerek, af diledi ve dışarı gitti. İki Amerikalı kadın da Mis Mac Reay'i taklid ettiler ve Garrisonu, şato sahibi ile beraber yalnız bıraktılar.

Niçin-Nerede-Nasıl

(Baştarafı 5 inci sayfada)
Havagazini yalnız bir ışık verme vasıtası olarak kullanmazlar; bugün medeni dünyanın her yerinde mutfakların başlıca yardımcısı, ev kâdmlarının en büyük arkadaşı hava gazı ocaklarıdır.

Züppe, kunduracı ve uşak

Fenerlerin, havagazinin sokaklardan eve girmesi pek de kolay olmamıştır. Bir zamanlar havagazi münhasıran sokakların ve meydanların aydınlatılması için bir vasıta olarak kullanıldı. Tabii sokak temizliği meşgul olanlar ferdler olmakta ziyade hükümetler veyahud belediyelerde havagazi uzun bir zaman fevkalâde pahalıya mal olduğu için bir türlü evlere giremez oldular. Fakat, diğer taraftan da yağ kandilleri ve ıçyağandan yapılmış mumlar pek kötü yanıyorlardı.

Meselâ, henüz havagazi ve petrol lâmbalarının taammüm etmediği devirlerde eski, büyük muharrirlerden birçoğu kandillerin pis kokularına tahammül edemedikleri için ekseriya mum ışığı altında çalışıyorlardı.

Herkes yeni bir aydınlatıcı vasıtanın lüzumuna kani bulunuyor, fakat kimse çıkıp da kullanılmıya elverişli yeni bir madde bulamıyordu. Bu vaziyet karşısında, yeni bir madde bulmaktan ümidlerini kesen insanlar elde mevcut eski aydınlatma vasıtalarını islah etmek çarelerini baş vurdular.

İşe ıçyağandan yapılmış mumlar islah etmekle başladılar. Birçok tecrübeler neticesinde ıçyağandan yapılmış mumların da pekâlâ işe ve koku negetmeden yanabilmelerini buldular. Bunun için de ıçyağaniyi çe tasfiye etmek, bunun en iyi kışını ayırmak lâzımdı. İşte bu yapıldı ve Stearin mumları meydana çıktı.

ıçyağı belli başlı birakış kısımdan mürekkebdir: Başlıcası gliserin ve yağ asitleridir. İşte bu yağ asitleri de birkaç çeşid olur. Bu yağ asitlerinden sert olanlarına Stearin, yumuşak olanlarına ise Oleyin derler.

ıçyağarlardan Stearini ayırd edebilmek için her şeyden önce bu yağların içinde bulunan gliserini ayırd etmek icab eder. Yağların içindeki gliserini çıkarabilmek için onları, su ve hamız kibritle muamele ederek ıstımk icab eder. Bu vaziyet karşısında yağ asitleri üste çıkar gliserin ise dibе çöker.

Sonra da geri kalan Stearin ve Oleyini de pres altında birbirinden tefrik ederler. Bu ameliylerden sonra Stearin kalın ve sert bir tabaka halinde elde edilir. İşte mum yapmak için bunu eritip kalıplara dökmek kalır.

Stearin'li mumlar ilk önce Fransada icad edilmiştir. Sonra bu icad pek çabuk bütün Avrupaya yapıldı. Çok geçmeden her tarafta Stearin fabrikaları kuruldu.

Stearin mumları her yanda büyük büyük bir sevinçle karşılandı.

Esasen bunun başka türlü olmasına da imkân yoktu. Bu sevincin mânasını daha iyi anlayabilmek için Stearin mumları ile pis kokulu ıçyağı mumlarını gözönüne getirmek kâfidir.

O devri idrak eden muharrirlerden birisi mumlar hakkındaki ihtibamı şöyle anlatır:

«O zamanlar odalarımız ıçyağandan yapılmış mumlarla aydınlanırdı. Derse çalışmak, gece yapılması zaruri olan diğer işleri görmek hep o pis kokulu mumların ışığı altında olurdu. Hattâ kumarbazlar bile dört bir tarafına ıçyağandan yapılmış mumlarla süslü masalarda oyunlarını oynarlardı. Bu mumların yanında münhasıran bu iş için kullanılan hususi bir takım maşalar bulundu - rulurdu. Bunların vazifesi yanan fi-

tilin ucunu koparmaktı. Bu maşalar ve şamdanlar onları kullanılmayan zenginliğine göre muhtelif modellerden, hattâ gümüşten bile olurdu.

«Bir gün, babam, merkez şehirden birine gitti. Döndüğü zaman pek sevinçli idi. Daha kapıdan girer girmez eşyalar arasındaki küçük bir sandığı işaret ederek bunun içinde hiç bilmediğimiz çok güzel yeni bazı şeyler olduğunu söyledi. Merakla sandığına başına üşüştü. Babam merasimle sandığı açtı: Sandık ağzına kadar mum dolu idi. Fakat bu mumlar o zamana kadar hiç görmediğimiz bir çeşit mumlardı. Meğer bunlar Stearin mumları imiş...

«Bu hâdiseden kısa bir zaman sonra annemin isim gecesi vardı. Yeni gelen mumların berefine evden dört bir yan donandı. Bu kadar mumun yanmasına rağmen evin içinde en ufak bir koku bile hissedilmiyordu.»

Stearin mumlarını, lüzumu halinde bugün bile kullanmaktayız. Halkımızda bu ikinci dünya harbinden sonra tayyare hücumları harab olan elektrik santralleri, havagazi fabrikaları Avrupa'nın birçok büyük şehirlerinde tekrar şamdanlara ve mumlara dönülmesini zaruri kılmıştır.

Kâfi derecede kömüre ve petrole malik olmıyan birçok memleketlerde gene şimdiki dünya harbinin zaruri bir neticesi olarak geniş miktarlarda yasta her cins mumlar kullanılmaya başlanmıştır.

Gene Stearin mumlarının henüz icad edilmediği devirlerde, Avrupada devrin tanınmış mizah mecmualarından birinde şöyle bir karikatür çıkmıştı: Orta yerde fevkalâde sık ve züppe bir kartı kocayı temsil eden parlak ışıklı iki stearin mumu, bunların sağında uşağı temsil eden balmumundan yapılmış bir mumu sollarında ise pis bir kunduracıyı temsil eden ıçyağandan yapılmış bir mum. Şık kartı koca tertemiz pırlırlı yanarken kunduracının burunundan yerlere doğru ıçyağarı damla damla uzanıyor, uşak ise daha komik bir vaziyette tamir ediliyor.

RADYO

CUMA 9/5/1941

8: Saat ayarı, 8.03: Ajans haberleri, 8.18: Hafif müzik (Pl.), 9: Ey kâdmlar, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Solo şarkılar, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Solo şarkılar programının devamı, 14: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03 Radyo «Swing» kuarteti, 18.30: Çifte fasıl, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Konuşma, 19.50: Seçilmiş şarkı ve türküler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Temsil, 21.30: Konuşma, 21.45: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Radyo salon orkestrası, 23: Cazband (Pl.)

Istanbul borsası

8/5/1941 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER

	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Stearin	5.2025
New-York	100 Dolar	130.—
Cenevre	100 İsviç. Fr.	30.65
Atina	100 Lrahml	0.99
Madrid	100 Peçeta	12.846
Yokohama	100 Yen	30.915
Stokholm	100 İsveç Fr.	30.525

Eşham ve Tahvilât

İkramiyeli % 5 1938	19.—
Ergani % 5 İkramiyeli 1933	19.07

«Son Posta» nun tefrikası: 106

ISKOCUYADA BİR DRAM

Yazan: Valentin Williams

Biraz sonra hazırlanan yemek sofrasında Verity'nin yeri boş duruyordu. Berg ve arkadaşları artık yemeklerini ev sahipleri ile beraber yemiyorlar ve kütübhane odasında oturuyorlardı. Onların şatodaki bu halleri, orada bulunanların karşısına asılmış bir Damocles kılıcına benziyordu.

Hiç kimse fazla konuşmadı, bilhassa Stephen hiç ağzını açmadı. Dostunu tekrar bulmak arzusu için yakıp kavuruyordu. Ve onun, kafasından silkip atamadığı hayali bir tek kelime bile söylemesine mâni oluyordu.

Kürk mantosunun içinde olduğu halde titremekte olan Mrs. Dean'e, Phil'in nezle olduğunu ve yatmağa gittiğini söyledi.

Torray ve o, Bergin, Verity'nin yok olduğunu farkettiler ki zaman böyle cevap vermeği de kararlaştırmışlardı. Şato sahibi buna razı olmuştu, fakat Garrison, onun sesini çıkarmıyacağını da biliyor ve Philippe'in gayububetindenberi ev sahibinin tuhaf bir sükûta gömüldüğünü görüyordu.

Mis Mac Reay de sükût içinde yemeğini yiyordu. Garrison, onun bir iki defa kendisine baktığını gördü, fakat genç kızın neler düşündüğünü anlamak bir türlü mümkün değildi.

Garrison genç kızla konuşmak için hiçbir fırsat elde edemedi. Yemek bittikten sonra da genç kız ve babası odadan çıkıp gittiler ve bir daha gelmediler.

ayrılacağı düşünüyordu ve bütün neşesi söndü.

Ev sahibinin sert hatlarla dolu yüzü hiç değişmedi; sadece:

— Temenni edemli de öyle olsun.

Dedi.

Ve bir müddet sert ve nüfuz edici bakışları Amerikalının yüzünde dolandı. Sonra baskınca dönerek, ona, gaelik lehçesile bazı emirler verdi ve ihtiyar Duncan dışarı çıktı.

Torray sigarasının külünü silkti ve hoş ve merasime riayetkâr sesile, hayvanlar ilminin kuşlar bahsi hakkında derin mülâhazalara girişti.

XXXIII

Ertesi sabah gökyüzü bulutlu idi, fakat rüzgâr yoktu. Kalın bir sis tabakası bahçeler üzerinde dalgalanıyordu ve göl, şatonun pencereleri altında, üzerinde hiçbir kırışıklık olmadan uzanıp gidiyordu.

(Arkası var)

Milli korunma kanunu

(Başarısı 1 inci sayfa)

anununun mer'î bulunduğu müddet zarfında primleri veya sürprimleri herhangi bir sebeple olursa olsun ödenmeyen hayat sigortalarnı talika tâbi tutmaya hükümet mezu ola- caktır.

Sigortalarnın talik devresi esnasında vefatları halinde talik tarihine kadar tahakkuk etmiş riyaiz ihtiyatlar bu tarihten teyide tarihine kadar hesap edilmiş teknik faizle rîle birlikte hak sahiblerine ödene- cekdir. Talik devresi esnasında si- gortalarnın iştirah haklarına halel gelmeyecektir.

Talik devresi içinde askeri vazife iken ölen sigortalarnın hak sahiplerine müemmen meblâğların hükümetçe tayin edilecek kısmı ve fazlasının riyaiz ihtiyatı ödenecek müemmen meblâğdan hükümetçe tayin edilecek kısma aid ödenme- miş primlerle sürprimler teknik fa- izlerle birlikte bu teyiden tenzil edilecektir.

Talik devresi sonunda

Sigorta talika tâbi tutulmuş olan sigortalı talik devresi sonunda berhayat ise sigorta mukavelesi tibî musyeneye lüzum kalmadan ye- niden mer'iyet iktisab edecek ve si- gortalı talik devresine aid primlerle sürprimlerin teknik faizlerle birli- kte teyidesile hükümetçe tesbit edi- lecek şartlar dairesinde mükellef tutulacak, veyahud sigorta müdde- ti o nisbette uzatılmak suretile ta- lik edilmiş müddete aid prim ve sür- prim borçlarından ibra olunacak- tır.

Millî korunma kanunu hükümlerine tevfiğin yapılmış stokların ve bunlara aid tesisatın herb tehlike ö- stüne karşı sigortası bizzat veya yan- gın sigortası ile ilgili eden şirket- lerle müştereken yapmaya bu işlerle meşgul olmak üzere de alâkah dev- let teşekkül müessesesi ve ofisleri ne- zinde bürolar teşkiline ve stokları sigorta edilen maddelerin satış fi- ratlarına zam yapmak suretile veya sair suretlerle prim tahsisine hükü- met mezu olacaktır.

Sigorta masrafları

Sigorta masraflarının ve prim- lerle tamamen karşılanmayan hasar tazminatının karşılığı olmak üzere sarfına lüzum görülecek meblâğ millî korunma kanununun 43 üncü maddesine tevfiğin temin edilecek sermayeden ayrılacaktır.

Primler tefrik olunan paralar miktarına baliğ olduğu ve sigorta tazminatının teyidesine rağmen si- gorta işlerinin tasfiyesinde para art- tığı takdirde artan para hazineye intikal edecektir.

Yardımcılar Cemiyeti faaliyetini hızlandırıyor

(Başarısı 1 inci sayfa)

mişlerdir. Toplantıda cephe gerin- de çalışacak bayanlarla gönüllü hastabakıcılık kursları etrafında görüşmelerde bulunulmuştur.

Lüzumlu gönüllü hastabakıcı teşkilâtının kaç devre kurslar a- çılmak suretile yetiştirileceği, ay- rıca hastanelerin idare işlerinde çalışacak kaç işçiye ihtiyaç oldu- ğu etrafında durulmuştur.

Bina vaziyetleri müsaid olan Halkevlerinde dikiş, sargı ve ecza hazırlama atelyeleri açılacaktır. Gönüllü hastabakıcılık kursları a- rının da bütün kazalara teşmili ka- rarlaştırılmıştır. Her mahallede beher on evden bir okuma yazma bilen bayanlar kurslara davet o- lunacaktır. Bu hususta kayma- kamlıklara lüzumlu tebliğatta bul- unulmuştur.

İkinci toplantı saat 11 de gene Hayriye Kırdarın riyaasetinde ya- pılmış, bu toplantıda maarif mü- dürü, Çocuk Esirgeme Kurumu, Kızılay ve Çocukları Himaye Bir- liği mümessilleri hazır bulunmuş- lardır. Toplantıda babaları as- kere giden, anneleri de çalışan ço- cukların ne suretile himaye edile- ceği görüşülmüş, bu hususta bir program hazırlanması kararlaştır- ılmıştır.

Öğleden sonra da idare heyeti çalışmaları için yardımcı ko'la se- çilen bayanlar, Bayan Halide Edi- bin de iştirakile bir toplantı yap- mışlardır. Bu toplantıda cemiyet subesinin şimdiki kadar neler yaptığını ve bundan sonra yapıla- cak işler etrafında görüşülmüştür.

Buğün saat 14 de gönüllü has- tabakıcı kursları hazırlıkları hak- kında görüşülmek üzere ikinci bir toplantı yapılacaktır. Kursların programı buğün hazırlanacaktır.

Nisan içinde İzmirden yapı'ı ihracat

İzmir 8 (A.A.) — Şehrimiz Ti- caret Odası tarafından hazırlanan istatistiğe nazaran Nisan 941 ayı zarfında limanımızdan dış memle- ketlere 693.665 lira kıymetinde 5.351.128 kilo mabul ihraç edil- miştir.

["Son Posta,"nın lisan dersleri]

6 ayda pratik usulle

İngilizce

HAZIRLAYANLAR:

Prof. A. R. Thompson ve İrfan Konur

16 ncı ders

Lesson Sixteen

İngiliz alfabesinin devamı: İngilizcenin ikinci harfi olan B (bi) türkçedeki gibi telâffuz edil- dir. Misaller: boy, back.

İngilizcenin üçüncü harfi olan (c) nin adı (si) olup okunuşu muhtelifdir: 1 — c harfi a, o, u harflerinden evvel gelirse türkçedeki k gibi okunur. Misaller: cat (ket), come (kam), cup (kap).

2 — i ve e harflerinden evvel gelirse türkçedeki s gibi okunur. Misaller: cigarette (sigeret), face (feys), rice (rays).

3 — Kendisinden sonra h harfinin gelmesiyle hâsıl olan terki- bî türkçedeki ç gibi okunur. Misal- ler: chin (çin), chair (cea).

İngilizcenin dördüncü harfi o- 'an «D» nin adı «di» dir. Türkçe- deki gibi okunur. Misaller: drink (drink), bread (bred).

İngilizcenin beşinci harfi olan «E» nin adı «i» dir. 1 — Türkçedeki E ye müsabih okunur. Fakat biraz türkçedeki i harfine yakın ses verir. Misaller: egg (eg), neck (neck), rest (rest), ten (ten), pencil (pensil).

2 — Fakat bir kelimenin sonun- da gelen E sessizdir. Misaller: come (kam), face (feys), hole (houl), knife (nayf), nose (noz), opposite (opozit).

3 — Bir kelimenin sonunda (er) şeklinde gelen terki- bî A harfinden bahsederken söyledığımız atıl A gibidir. Misaller: bitter (bita), winter (uinta), water (uota).

4 — Bir kelimenin sonunda (el) ve (en) şeklinde gelen terki- bî de okunmaz. Misaller: seven (sevn), eleven (ilevn), broken (broukn), vessel (vesl).

Keza (every) kelimesinde orta- daki e okunmaz; evri. 5 — ee ve ea terki- bî türkçede- ki uzunca i gibi okunur. Misaller: sweet (suitt), tree (tri), knee (ni), meal (mil), east (ist), eighteen (eytin).

6 — Bu kaidenin istisnası ola- rak e şeklinde okunan e terki- bîleri aşağıda gösterilmiştir ve yal- nız bunlardan ibarettir: eight (eyt), breath (bret), bread (bred), ready (redi), head (hed), weather (ueda).

7 — Diğer bir hususi şekil ola- ra k eleven ve English kelimele- rinin başındaki e harfleri i gibi okunur: eleven (ilevn), English (ingliš).

İngilizcenin altıncı harfi olan F türkçedeki f harfi gibi okunur. Misaller: four (foa), from (form), five (fayv), left (left).

İngilizcenin yedinci harfi olan G nin adı «ce» dir. 1 — Ekseriva türkçedeki g gibi okunur. Misaller: garden (gaadn), get (get), give (giv), go (gou).

2 — Fakat bazan g türkçedeki c gibi okunur. Misal: Orange (orenc).

3 — (ng) terki- bî bir harf gibi o- kunur. Sanki ağızda g harfinin çu- karıldığı yerden çıkarılan bir n harfi gibidir. Misal: tongue (tang).

writing (rayting). Bunun bir tek müstesnası (fin- ger) dir ki fin- ga şeklinde n ve g harfleri ayrı ayrı okunur.

4 — gh terki- bî birkaç kelime- de okunmaz. Misaller: straight (streyt), through (tru), eight (eyt).

İngilizcenin sekizinci harfi olan (h) nin adı (eyc) dir. Türkçedeki gi bi okunur. Misaller: house (haus), hole (houl). Müstesnalari şunlardır: ch, gh, sh, th. Bu şekillerde h türkçedeki gibi ses vermez.

İngilizcenin dokuzuncu harfi o- lan I nin adı «ay» dir. Muhtelif şekillerde okunur: 1 — Bir sesli harften veya ses- siz bir e den evvel gelen bir ses- siz harfle takib edilirse (ay) gibi okunur. Misaller: knife (nayf), rice (rays), side (sayd), bite (bayt), nine (nayn).

i harfinden diğer harflerle bazı terki- bîleri de avni sesle okunur. Meselâ igh terki- bî böyledir: right (rayt). Bu kaidenin mühim bir istisna- sı give (giv) dir.

2 — i harfi eğer iki sessiz harf veya bir kelimenin sonunda bir sessiz harfle takib ediliyorsa o za- man türkçedeki i gibi okunur. Misaller: bitter (bita), drink (drink), is (iz), in (in), lip (lip), six (siks), skin (skin), wind (vind).

Telâffuz edilmeyen bir R har- finden evvel i uzun ve atıl bir ses- li harf gibi okunur. Misaller: girl (geel), first (föst), Turkish (türkiş), thirteen (tötin).

Aynı bir kaideye tâbi ol- madıkca i umumiyetle türkçede- ki i gibi okunur. Misaller: cigarette (sigeret), reading (riding), opposite (opozit).

5 — Bazan da i kat'iyen okun- maz. Misaller: pencil (pensil), basin (bevsn).

iki A'man zırhlısı hasara uğradı

(Başarısı 1 inci sayfa)

tahriri iki rekor tesis etmektedir. 23 adedi bir gece zarfında Büyük Britanya üzerinde düşürülen düş- man tayıyareleri adedinin en yük- seği olduğu gibi, 22 adedi de bir gece zarfında İngiliz avcıları ta- rafından düşürülen tayıyare ade- dinin en yüksekidir.

Bu ayın ilk yedi günü zarfın- da Alman bombardıman tayıya- resini zayıyatı bu suretle 73 e baliğ olmuştur. Halbuki bütün Nisan ay- ı zarfında düşürülen Alman bom- bardıman tayıyarelerinin adedi 87 dir.

Yangınlar

London 8 (A.A.) — Hava nezare- tinin istihbarat servisi bildiriyor: Çarşambayı Perşembeğe bağ- lıyan gece, Saint - Nazaire munta- kası üzerine muvaffakiyetli bir a- kın yapmış olan İngiliz hava kuv- vetleri tayıyareleri hedeflerini ter- kederken, denizde birçok mil me- safeye kadar genişlemiş olan bü- yük duman bulutları her tarafı kaplamakta idi. İki büyük petrol tasfiyehanesine ve petrol depoları tesisatına hücumlar yapılmıştır. İlk bombalar, hedeflere tam isa- fet etmiş ve bunu takiben gelen tayıyareler, birdenbire büyük yan- gınlar çıkırttı ve tasfiyehanelerin yüksek bacalarının birbirini ta- kiben devrildiğini görmüşlerdir.

Bergen üzerine yapılan akın- larda, iyi rüyet şartları, tayıyare- lere hedefler üzerinde mükemmel suretle uçmak ve bombardıman- larını tam isabetle icra etmek im- kânını vermiştir.

Bağdad üzerine hava akını yapıldı

(Başarısı 1 inci sayfa)

kim mevzilerinden taretmişler- dir.

Bir gece evvel İngiliz hava kuv- vetleri âsilerin hatlarına dev- amlı surette hücum etmişler ve Salı günü cereyan eden muha- rebe esnasında düşmanı bombar- dıman ederek ve mitralyöz ateşine tutarak kara kuvvetlerine daimi olarak müzahir olmuşlar ve âsiler Falluva istikametinde ric'at eder- lerken durmadan onları hırpala- mışlardır.

Tayıyare ile toplar nakledildi İngilizler 300 den fazla esir al- mışlardır. Tayıyare ile muharebe meydanına nakledilen toplar Irak âsilerinin hezimete uğramasına yardım etmiştir.

İngiliz hava kuvvetleri El Ra- git tayıyare meydanını tekrar bom- bardıman etmişlerdir. Çıkan bir yangın bir hangarı tamamiye tah- rib etmiştir.

İki motorlî bir tayıyare berha- va olmuş, birçok tayıyare ağır ha- sara uğramıştır. Tayıyare meyda- nının havalanış pistinde çukurlar açmıştır. İngiliz tayıyareleri he- men hemen hiçbir mukavemetle karşılaşmamışlardır.

Hava akınları Kahire 8 (A.A.) — Ortaşark İn- giliz hava kuvvetleri umumî ka- rarâhının tebliği: İngiliz hava kuvvetleri, Çar- şamba günü, Bağdad tayıyare mey- danını bombardıman etmiş ve bi- naları ve tayıyare meydanına gi- den yolu hasara uğratmıştır. Bağ- dad civarında Vaşak baruthanesi- ne tam isabetler kaydedilmiş ve bunun neticesinde şiddetli infi- lâklar olmuştur. Askerî binalara isabetler kaydolunmuştur. Ha- naidi'de yerde duran tayıyareler üzerine bombalar atılmıştır.

Habbaniye muntakasınındaki te- peleri işgal eden İngiliz kit'aları münferid askerlerin zaman zaman açtığı ateş haricinde, pek az muka- vemet görmüşlerdir. İngiliz mev- zilerinin şarkındaki muhasım kuv- vetlere, İngiliz hava kuvvetleri ta- rafından ağır hücumlar yapılmış- tır.

İngilizler 6 top iştinam etiler Kahire 8 (A.A.) — Ortaşark İngiliz umumî kararâhının tebliği: Irakta iştinam edilen malzeme arasında 6 top vardır. 400 den fazla esir alınmıştır.

Irak ordusunun, askeri sergü- zestçilerin teşvikile Habbaniyeye ansince ve bainane bir surette hü- cum eden kısmına karşı 6 Mayıs- ta yapılan ve muvaffakiyetle tev- vüç eden hareketimizden sonra, Habbaniye ve Basrada vaziyet sa- kin olarak kalmaktadır.

Irak tebliği Beyrut 8 (A.A.) — Irak tebli- ği: Düşman Senneldebane hava meydanını muhasara eden kit'ala- rınıza baskın suretile bir taarruz yapmıştır. Kit'alarımız şiddetli mu- harebelerden sonra daha fazla mu- kavemetin faydasız olduğunu anlı- yarak yeni mevzilere çekilmişler- dir. Derhal mukabil hücuma teves- sil eden kit'alarımız şiddetli bir topçu ateşle düşmana ağır zayıat verdimişlerdir. Asker itibarile za- yiatımız az ehemmiyetlidir.

6 Mayıs gecesi Irak bombardı- man tayıyareleri Senneldebane ha- va meydanı üzerinde uçarak yangın ve infilâk bombaları atmışlardır. Depolar ve binalar ciddi hasara uğ- ratılmıştır.

6 Mayıs öğleden evvel Irak bom- bardıman tayıyareleri düşman te- şekküllerine hücum etmişlerdir. İki düşman avcısı bir mukabil hücum yapmış, şiddetli bir muharebeden sonra bunlardan biri kaçmışa, diğ- eri de Calub civarına inmeğe me- cbur edilmiştir. Tayıyarelerimiz ikinci defa olarak Senneldebane ile Hab- baniye hava meydanı üzerinde uç- muslardır. Düşman tayıyarelerle şid- detli bir muharebe cereyan etmiştir. Tayıyarelerimiz bombalarını hava meydanlarına mühimmat depoları üzerine bıraktıktan sonra üzerle- rine dönmüşlerdir.

Düşman bombardıman tayıyare- leri 6 Mayın öğle vakti Bağdad tayıyare meydanına gar üzerinde uç- muslardır. Hücum bir buçuk saat sürmüş ve garda hafif hasarlar vu- kua gelmiştir. Hava meydanında bir binaya da isabet vâki olarak yarıya da, yangın diğer binalara sırayet etmeden söndürülmüştür.

Çarşamba günü öğle üzeri üç Wellington bombardıman tayıya- resi Bağdadın garbinde bir garı bombardıman ederek bazı hasar- lar vukua getirmişlerdir. Bir er- kek, iki kadın ve bir çocuk ölmüş, 2 asker yaralanmıştır.

Düşman tayıyareleri Ravadi yak- nında Irak kit'alarını bombar- dıman etmişse de çok büyük hasa- ra vukua getirememişlerdir.

Bir düşman nakliye tayıyaresin- den Haddisa tayıyare meydanına

Kadınlarımız arasında anket

(Başarısı 1 inci sayfa)

namesinde işaret ettiği gibi «Her büyük günde erkeğinin yanında - dir. Erkeğine eştir». Şimdi ise «Bu ezeli hasleti yeniden meyda- na koymak fırsatı gelip çatmış - tır».

Son Posta bütün medeni dün - yada aksi sadalar bırakan bu bü- yük hareketi ve bu asil heyecanı gene Türk kadınlarının ağızından tesbit etmek istedi. Her meslekte kadınlarımızı bulup, konuştuk. Vatan hizmetine davet edilmenin saadetini paylaşmayan kadınla - rımız, bu ölçüsüz sevinçlerini şaş- ıkca cevaplarla çerçevelediler:

● İstanbul adliyesinde hâ- kim namzedi Seniha Özyurd:

«Sayın Bayan İnönünün biz- lere neşrettiği beyannamemi ga- zetede okuduğum zaman, fevkalâ- de mütehasis oldum. Böyle za - manlarda Türk kadınlarının çok büyük vazifeler gördüğünü yakın tarih bize isbat eder. Anadolu ka- dınlarının istiklâl harbi sırasında ne büyük bir fedakârlıkla çalış- tıklarını bütün cihan bilir. Bu hi- zmete münevver kadınların da iştir- aki çok büyük semereler vere - cektir. Vazifemizi başaracağız, dünya kadınlarına nümune ola - cağız. Mademki Bayan İnönü reh- berimizdir, buna eminim.»

● Fen Fakültesi umumî kimya asistanı Melike Erge - ner:

«Bayan İnönünün Türk ka- dınlarını bu mukaddes vazifeye davet etmesini hepimiz bekliyor - duk. Şimdi öyle mes'ud ve coş - kun bir sevinç içerisindeyiz ki... Bu büyük işde Onu başımızda gör- mek bize iman ve enerji verecek- tir. Çalışacağız ve Türk kadınının yaratıcı kudretini, dün olduğu gi- bi, bugün de nelere kadar olduğu- nu medeni dünyaya bir daha gös- tereceğiz.»

● Ankara caddesi Ulkü neşriyat yardunda Semahat Öke:

«Bu hareket beni çok mem- nun etti. Ben kendim vatan hiz - metinde üstüme düşen vazifeyi ifa için müracaatı düşünürken sayın Bayan İnönü hepimizi bu vazifeye

davet etti. Şimdi her Türk kadını gibi, ben de yurd hizmetine hazı- rım. Gerçi vatan uğrunda yapı - lacak her hizmet müsaivdir; fakat bu vazifeyi herkes kend. ihtisas sahasında yaparsa, elbette ki ali - nacak neticeler daha verimli ola - caktır. Nasıl ki, biz matbuat men- subu kadınlar neşriyat ve propa - ganda işlerinde çalışmaya daha faydalı buluyoruz.»

● Ulkü matbaasında lino- tip operatörü İrfan Nalgaz:

«Sayın Mevhibe İnönü bizi bu şerefli vazifeye davet ettiği için, ona minnettarız. Vatan istik- lâlî mevzuubahs olan yerde, hep- imiz erkeklelerin yanında üye - rimize düşen vazifeyi yapmaya hazı- rız. Bu büyük vazifeyi muvaf - fakiyetle başaracağımıza ve bu im- tihandan şerefle çıkacağımıza tam imanım vardır.»

● Saltanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesi kâtibi Me- lekper Yamaç:

«Bugünkü istiklâl ve tama- miyetimizin elde edilmesi husu - sunda Türk kadını da gayretli in- kâr edilemez. O da erkeğine gü- ven vererek sınırdan sınıra koş - tu. Dünkü Türk kadını neyse, bu- günkü bizler de oyuş. Atatürkün manevi huzurunda cümhuriyetin ilâlebet muhafaza ve müdafaası için and içen kütleye biz de dahi- liz. Vatan müdafaası hususunda Türk kadınına ne gibi bir vazife düşüyorsa, seve seve yapmaya ha- zırız.»

● Fen Fakültesi kimya mü- hendisliği şubesi son sınıf ta- lebesinden biri:

«Türk kadını geri hizmet - lerde vazifesinin büyüklüğünü müdrük olarak, seve seve çalış- maktadır. Çünkü, biz damarlarımız- da çalışmaktan ve fedakârlıktan yılmayan, sarsılmaz bir inanla o- nu başarmasını bilen bir milletin kanını taşıyoruz. Yapacağımız iş- ler ayrı ayrı belki küçük olacak- tır. Fakat, biz büyük işlerin, an - cak küçük şeylerin bir araya gel- mesile başarılacağını inanıyoruz. Bu şerefli yolda rehberimiz Bayan İnönüdür.»

G. O.

Bir hayırsever yurdda- şın Kızılaya teberrüü

Ankara 8 (A.A.) — Kızılay u- mumî merkezinden bildirilmekte - dir: Gemlikte fabrikatör Yahya A- lemdar'ın ölümünden evvel yaptığı vasiyeti mucibince merhumun vere- sesi tarafından cemiyetimize 2.000 lira teberrü edilmiştir. Bu hayırse - ver yurddaşımızın cemiyetimize kar- şı yapmış olduğu bu kıymetli yar- dıma Kızılay Cemiyeti umumî mer- kezi teşekkürle karşılır.

B. Ruzveltin sıhhati

Vaşington 8 (A.A.) — Ruz - velt'in sıhhi vaziyeti dün düzelmiş - se doktor iki gün daha dışarı çıkmamasını reiscimhura tavsiye etmiştir.

inenler esir edilmiş, bir mitral - yözle bir miktar mühimmat elimi- ze geçmiştir. Irak polisi Almcaki yakınında yere inmeğe mecbur kalan düşman tayıyaresinin müre- tibatını esir etmiştir.

Rutba kalesi işgal edildi Roma 8 (A.A.) — D. N. B.: Irakın gelen haberlere göre, I- rak - Amman hududunun yanında bulunan Rutba kalesini İngiliz kit- aları işgal etmişlerdir.

Ciddi muharebeler olmuyor Beyrut 8 (A.A.) — Ofi: Muhasamat başlıyali 6 gün oldu- ğu halde İngiliz - Irak ihtilâfi he- nüz hakiki bir muharebe mahiyeti- ni almamıştır. Muhasamat bir ta - kım münferid hareketlere inhisar etmektedir. Son günlerde de hab- ler azalmıştır.

Iraklıların cephanesi az Irak'tan Beyrut'a en son gelen ma- lumata göre, bidayetteki harbi tah- rikât sükûnet bulmuştur. Bu, müte- addid askeri ve siyasi sebeblere at- folidir. Irakın cephanesi az gibi gözükmemektedir. Filhakika Bağ- dad hükümetinin elinde ancak za- yıf stoklar vardır. Diğer bir sebeb- de Irak hava kuvvetlerinin uğradı- ğı zayıattır. Esasen Irak'ın ancak bir kaç tayıyare filosu vardır.

Beyrut 8 (A.A.) — Ofi: Dün saat 21 denberi, Irak tel - graf servisi, bütün faaliyetini kes - miştir. Bağdad radyosu, mutaddan daha zayıf bir tarzda dinlenebilmektedir. Samedliğine göre, neşriyata devam eden, normal radiodifüzyon postası değil, fakat krال yarınaya yerleştirilmiş bir mürsiledir. Bağdad istasyonunun, tayıyare meydanının ağır surette bombardıman edilmiş olduğu öğrenilmiştir.

Amerika kat'i kararlar arifesinde

(Başarısı 1 inci sayfa)

Buğün bize teveccüh eden sual Amerikalıların harbi isteyip isteme- dikleri meselesi değildir. İngiltere yenildiği takdirde, biz istesek de istememek de harbe girmeğe mecbur kalacağız. Sahte bir hayırhahlık- son mütefikimiz mağlûb edilere- onun çokluğu izttrablar bize de tem- il ediliyince kadar aldattılmamıza müsaade edecek miyiz?

Nevyork Herald gazetesi harbi- hayatı bir mesele olmadığını yazı - yor. Bu gazeteye göre Amerika i - çin hayatı mesele millet'in huzur ve emniyeti meselesidir ve bunu temin gayesile Amerika milleti ve hükü- meti harekete geçmek mecburiye - tindedirler. Mezkûr gazete yazısın- da şöyle diyor:

Eğer hükümetle millet bir ka- gün zarfında bu noktada mutabık kalabilirlerse nazarlarımızı terakkî ve tekâmül vâdeden bir istikbale çevirebiliriz. Aksi takdirde bütün zırhlarımızı, tayıyarelerimize ve tanklarımızı rağmen bir nasyonâl- sosyalist dünyasında sadece barın- maş ümid edebiliriz.

Nevyork 8 (A.A.) — Stefani a- jansından: Federal zabita, Alman tebaası - nın kütle halinde tevkifine devam etmektedir. Şimdiki kadar 250 Al- man tevkif edilmiştir, bunların ara- sında Transocean ajanının müdü- rü müdür muavini Zapp ve Tonn da bulunmaktadırlar.

Harbiye nazırının nutku etrafında Nevyork 8 (A.A.) — Nevyork Sun gazetesi Stimson'un nutkunu mevzuubahs ederek İngiltereye gön- derilen harb malzemesinin naklin - de Amerikan donanmasının kulla - nılması lüzumunu hiç bir hükümet azasının hattâ reiscimhurun bile bu kadar kuvvet ve sarahat ile sür- memiş olduğunu kaydetmekte ve harbiye nazırının, Ruzvelt'in müsa- adesiz olmadan bu tarzda beyanatta bulunabileceğine ihtimal verilemi - yeceğini ilâve eylemektedir. Bu de- rece ehemmiyetli beyanattı sadece bir tecrübe balonu addetmek büyük bir hataya düşmek olur. Stimson'un sözleri Ruzvelt'in şu sözlerle be- ra- ber okunmalıdır:

«Kafile himayesi ateş açılması, a- teş açılması da harb demektir.» Bu gazete yazısını şöyle bitiri - yor:

Bu sözleri harbiye nazırının nut- kile karşılaştırarak tekrar tekrar o- kuyunuz ve mânasına iyice nüfuz e- diniz.

Tarihten sayfalar

(Baştarafı 2 nci sayfada)

kedonyalılar bazan derinliğine on altı sıra tutan sık saflar teşkil eder; uzun mızraklarla, sağlam kalkanlarla, silindiri gibi düşmanı çığır, ezerlerdi.

Filopimin kendi piyadesini de onlar gibi yetiştirmeğe başladı. O sırada İspartalıları Arkadyayı istila ettiler; yeni reis yeni ve muntazam ordusunun başında düşmana karşı çıktı; onları darmadağın etti; hattâ reislerini kendi eline öldürdü; bu onun yeni nizamının kazandırdığı ve Ahaelilerin çoktanbergi göremedikleri zir zaferdi. Filopimin bunun üzerine Yunan denizinden Ege denizine, Patras körfezinden Orotas kaynaklarına kadar genişliyen Ahae birliğine kumandan seçildi.

Filopimin şimdi arkasında parlak zırhlar, al elbiseler, etrafında genç ve dinç askerlerle Neme oyunlarına iştirak ediyordu. Etrafına heybet saçarak, dümdük, sert adımlarla büyük tiyatroya girdiği zaman sahnede ou tebell eden sarıklar söyleniyordu. Gür ve coşkulu ses:

— Bize sevkette verdi hürriyet!

Diye haykırdığı zaman bütün gözler bu kahraman Yunanlıya bakıyor; alkışlar tiyatroyun mermer basamaklarında, etrafını kuşatan heykeller ve sütunlarla güldükten sonra göklere yükseliyordu.

Mağlûb İspartanın başına yeni bir tiran, Nabis geçmişti. Filopimin bu sırada Argostan gemilere biniyor; Giride yeni zaferler kazanmağa gidiyordu. Oradan döndüğü zaman Moraya hayret verici bir haber geldi;

— Romalılar Makedonyalılara galib gelmişler!

Filopimin her şeyden evvel düşmanın kuvvetini tahkik eder, ona göre tedbir alır; Romalılar hakkında topladığı bilgiler ona hayret veriyordu. Romalıların kaynakları boldu; orduları kuvvetli ve cesurdu; yaman generalleri vardı; küçük ve fakir Yunanistanın onlara karşı muvaffak olması çok uzak bir ihtimaldi. Bunun için Romalıların Peloponez işlerine karışmaları için çıkan fırsatları yeniyor, onlarla hoş geçiniyor; lâkin boyun eğmiyordu. Bir taraftan, İspartayı da Ahae birliğine alarak büsbütün kuvvetlenmeye karar vermişti. İspartalıları bu teklifi reddetmekle beraber Romalıların da yardım istedi. İşte o zaman Filopimin ordusunu harekete getirdi; yalçın dağlardan ve vadilerden bir sel gibi akarak Orotas vadisine indi; şehre girdi; seksen kadar İspartalıyı idam ettirdi, 3000 kişiyi esir pazarında sattı; İspartalıların kavgacı ve cesur adamlar yetiştirmelerine yarayan Likörz kanunlarını kaldırdı; kale duvarlarını yıktırdı ve bu memleketi Ahae birliğine aldı; bu

suretle bütün Peloponez bir baş altında büyük ve kuvvetli bir devlet halinde ortaya çıkabilecekti. Lâkin bu birliği ve devleti kuvvetlendirmek için daha birçok emekler vermek lâzımdı. Filopimin ise sekizinci defa başkumandan seçildiği zaman yetmiş yaşında bulunuyordu; sıtmadan muztarib ve yorgundu. Bu sırada Meseni şehrinin birliğe karşı isyan ettiği öğrenildi. Filopimin memleketin uğruyacağı büyük felâketi âdeta başının üstünde ve pek yakın buluyordu; hemen atına bindi, Megalopolis geldi; birkaç süvari buldu; Meseniye dörtlük koştı; kendisinden kat kat kuvvetli bir müfreze ile çarpıştı; onu kaçırdı, hattâ kovaladı. Hiddetten kendinden geçmiş bir halde dağlar arasında, dar ve tehlikeli geçitlerde alabildiğine ilerliyordu. Neden sonra bunun farkına vardı; döndü; askerlerinin kurtulmaları için kendisi geride kaldı. Geçitlerden birinde atının ayağı kaydı; düştü ve bayıldı. Gözlerini açtığı zaman düşmanlarının eline düştüğünü gördü.

Onu zincire vurdular; yumruk, tokak ve küfürler altında Meseniye getirdiler; yer altında daracık bir çukura atıldılar; buranın yalnız yukarıdan bir deliği vardı; orayı da büyük bir taşla kapamışlardı. Filopimin o kadar yorgundu ki nemi toprağa mantosunu serdi ve uzandı. Bu sırada Mesenililer onun zehirli idamına karar vermişlerdi.

Akşama doğru tas oynadı; cellâd göründü. Filopimin sordu:

— Askerlerim ne oldu?

— Hepsi kurtuldular.

Yetmişlik kumandan başını hafifçe sallıyarak teşekkür etti; zehiri aldı; son damlasına kadar yüzünde en küçük bir korku görünmeden içti; uzandı;

— Felâketlerimizin bir hududu olduğunu anladığım için kendimi bahtiyar sayıyorum.

— Dedi ve öldü.

Biraz sonra Ahaeliler şahlanmış bir halde, Meseniye karşı intikam harbi açtılar; her tarafı yakıp yıktılar; şehirleri teslim aldılar; başkumandanlarının idamına karar verileri idam ettiler. Filopimin ölüsünü yaktılar, küllerini bir vazoya koydular, çelenkler ve sargularla süslü olduğu halde muhtesem bir alaya, doğduğu şehre getirdiler. Binlerce insan, genç, ihtiyar, çocuk, çocuk, hıçkırıklarla ağlıyorlardı. Vatandaşları, eski Yunan ruhunu yatan bu «son Yunanlı» nın mezarı üstünde Meseniden aldıkları esirleri boğazlıyor; gene ızdırablarını yatıştırıyorlardı.

O öldü ve çok geçmeden Romalılar bütün Yunanistanı zeptettiler; bu memleketi Romanın bir vilâyeti halinde idareye başladılar. Kadırcan Kaflı

Irak hâdiseleri münasebetile

(Baştarafı 2 nci sayfada)

Arab sefleri;

— Bir Arab devleti kurmak ve başına prenslerimizden birini geçirmekle, teklifinde bulundular.

İngilterede bu teklif şüphe u yandırdı: Arablar kendi kendilerini idare edebilirler miydi? Arab liderlerinden hangisi kral olmak gibi bir haslete malikti? Ve nihayet Whitehall bu mesele nin cevabını nasıl verebilirdi? Arabların siyasi emellerinin içyüzünü, kuvvet ve kudretlerini, meziyet ve nakiselerini etrafına anlatacak kim vardı? Onların yaşayışlarını yakından bilen, liderlerini tanıyan, ve veni kurulacak krallığa en layık kralı seçebilecek kimdi?... Tabiatile akla ilk gelen Gertrude Bell oldu ve Gertrude hükümeti tarafından bu mevzuda bir «beyaz risale» yazmaya memur edildi ve genç siyasi Arablara dair ortaya koyduğu malûmatı ile meslekdaşlarını hayrette bıraktı. Bu vadiye çalışan genç kadın büyük büyük muvaffakiyetler kazandı. Onda «erkek dimağ ve suuru» aynı kabiliyet ile işlerken, ilk sevgilisini asla unutmadığını gösteren jestlerle de erkek arkadaşlarının sevgisini kazandı. Gertrude tanınmış İngiliz siyasilerle birlikte çalışıp müteaddid Arab seyahleri, emirleri ile uzun uzun müşaverelelerden sonra «beyaz kitabı» nı bitirdi ve bu kitabında Gertrude yeni kurulacak Arab hükümetine reis olarak «pervasız Faysalı» gösterdi. Fakat her yerde olduğu gibi siyasi entrikalar başgösterdi. Beyaz kitabı kötülengiler oldu. Fakat Gertrude yılmadı, çalıştı, cabaladı, Faysalı teşvik, teşci etti, Whitehall'i harekete getirdi ve 1921 de Arabistanda Lawrence ile birlikte çalışan Fay-

sal Irak krallığına getirildi. İngiliz hükümeti mandaterlik yardımında bulunacağına vâdeyletti.

Ve Bağdaddaki küçük evinde, ellisini doldurmuş olduğunu hiç te göstermeyen zayıf ve nahif bir İngiliz kadını yorgun bir eda ile koltuğuna yaslanarak şöyle mırıldandı:

— Oof.. bu ne müthiş bir çalışma idi. Bir daha hiç kımsayı kral yapmaya uğraşmıyacağım...

Yeni kralın hususî müşaviri olan Gertrude Belle'e saray kadınları Ümmülmüminin ünvanını verdiler. Sonraları kral Faysalın ölümüne tahta geçen ve bir otomobil kazası ile hayata gözlerini kapayan kral Gaziyülevvele İngilizce okutan Gertrude Bell şahsi say ve gayretile Irak asarı atika müzesini kurdu ve 53 inci doğum yılını idrak etmeden birkaç gün evvel 1926 senesinde Bağdadda öldü. Kral beşinci Corc ailesine bir taziye telgrafı gönderdiği gibi, Avam Kamarasında da hatırasını hürmetle anıldı. The People 1939. İ. Ho.

GÖZ DOKTORU Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı
İstanbul Belediye karşısı. Saat (3) ten sonra. Tel. 23212

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)
Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder.
Telefon: 21044-23398

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Haricî Askereî Kitaatı İlânları

Mızaka kıyafetinde ilâve kat inşaat yaptırılacaktır. Keşif bedeli 37,842 lira 53 kuruş, ilk teminatı 2838 lira 19 kuruştur. Kapalı zarfla eksiltmesi 21/5/941 Çarşamba günü saat 15 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi 390 kuruşa komisyon alınır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (2324-3286)

★ ★

Keşif bedeli 54,507 lira 36 kuruş olan Bandırmada bir inşaat kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 14/5/941 Çarşamba günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin 4088 lira 6 kuruş ilk teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. Keşif ve şartnamesi 273 kuruşa komisyon alınır. (2342) (3355)

★ ★

Keşif bedeli 54,507 lira 36 kuruş olan bir anbar inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 16/5/941 Cuma günü saat 15 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 3975 lira 37 kuruştur. Keşif ve şartnamesi 273 kuruşa komisyon alınır. Taliplerin ihale saatinden bir saat evvel kanuni vesikalarile teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (2334) (3347)

★ ★

130,000 kilo sığır eti alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 12/5/941 günü saat 14 de Hadımköyde askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Ev, saf ve şartnamesi komisyonunda görülür. Takarrür edecek fiat üzerinden % 15 katî teminat alınacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. «2362 - 3520»

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (1440) lira olan 3000 rulo 12,15 milimetre genişliğinde ve on metre boyunda band izole (26.5.1941) Pazartesi günü saat (14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (108) liralık muvakkat teminatı ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. «3593»

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakit mukaveienamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSİLYA ve NİS'de

LONDRA ve MANÇESTER'de

MİSİR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri

YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SÜRİYE, LÜBNAN

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır.

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı carl ve mevduat hesapları küşadı.
Ticarî krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Enebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emta üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve sair.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarla (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Zayı — İstanbul İnan konsolosha-

nesinden aldığım 26.8.922 tarih ve 10824/849 sayılı pasaportumu zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

İsmail oğlu Ali Şah Nuh Neveleri

Zayı — İstanbul İnan konsolosha-

nesinden aldığım 2095/31 sayılı ve 21 Mart 923 tarihli pasaportumu kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Halil oğlu Ali Atvur

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25 İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

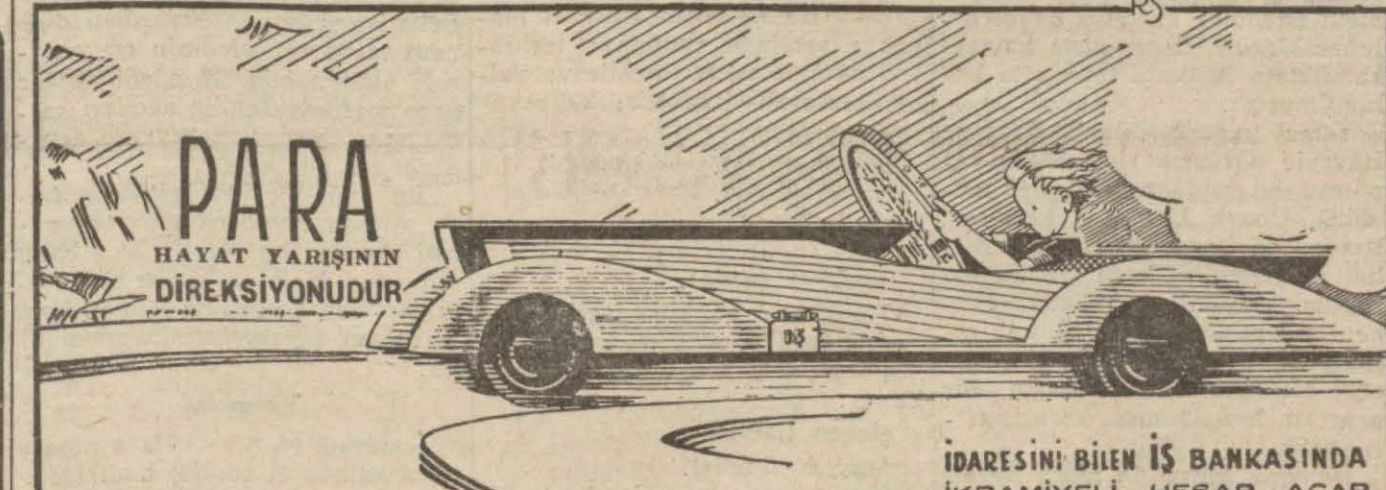
	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
Türkiye	1400	750	400	150
Yunan	2340	1220	710	270
Enebi:	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlânlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Tlgraf : Son Posta
Telefon : 20203

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1941 İKRAMIYE PLANI

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteğrin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 liralık	— 2000.— lira
2 » 1000 »	— 3000.— »
3 » 750 »	— 1500.— »
4 » 500 »	— 2000.— »
8 » 250 »	— 2000.— »
35 » 100 »	— 3500.— »
80 » 50 »	— 4000.— »
300 » 20 »	— 6000.— »

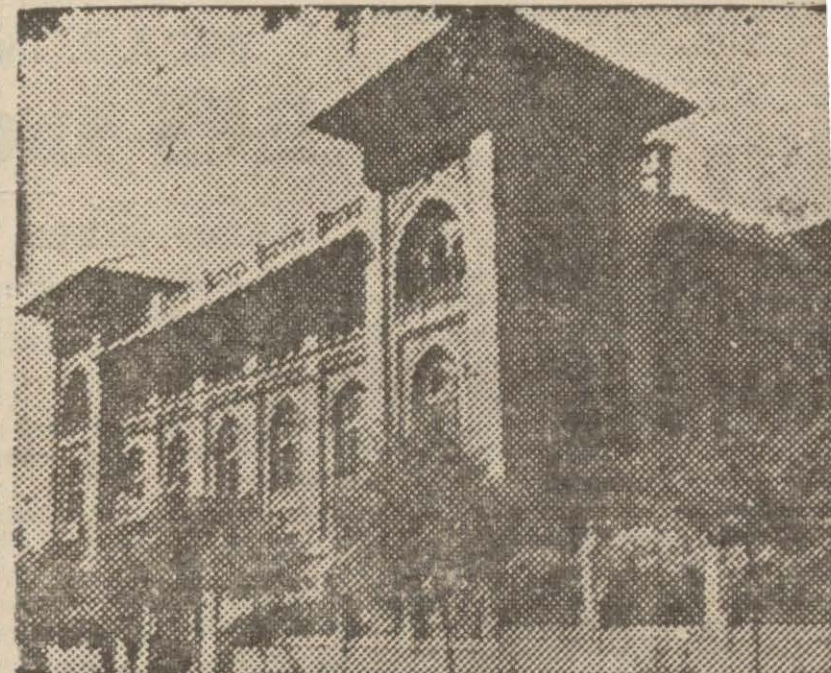
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziral ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BIRIKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 4 " 40 " 100 " 120 " 160 "	1,000 " 500 " 250 " 100 " 50 " 40 " 20 "	Liralık " " " " " " " "	4,000 " 2,000 " 1,000 " 4,000 " 5,000 " 4,800 " 3,200 "	Lira " " " " " " " "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kânun tarihlerinde çekilecektir.

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan

Alınacak eşya	Muhammen fiyatı	Tutarı
30 düzüne Kodak Röntgen film 30 x 40 S.	13.73	411.90
102 " " " " 35,6 x 35,6	15.30	1560.60
		1972.50

Radyoloji Enstitüsüne alınacak yukarıda yazılı filmler 24/5/1941 Cu. martesi günü saat 11 de Rektörlükte açık eksiltme ile alınacaktır. İsteklilerin 940 Ticaret Odası vesikalarile 1474.94 liralık muvakkat teminatları ile beraber Rektörlüğe gelmeleri. Şartnamesi hergün görülür. «3608»

Ankara Valiliğinden:

1 — Ankara - İstanbul yolunun 27 + 800 — 32 + 800 üncü kilometreleri arasında «5» Km. şosenin esaslı surette tamiri işi 12.5.941 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat 15 de vilâyet dâmi encümeninde ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli «2253» lira, muvakkat teminatı «1690» lira «35» kuruştur.

3 — Taliplerin teminat mektub veya makbuzları, ticaret odası vesikası ve ihale gününden en az üç gün evvel vilâyete istida ile müracaat ederek bu iş için alacakları fenni ehliyet vesikalarile birlikte yukarıda adı geçen günde saat 14 de kadar teklif mektuplarını dâmi encümen riyasetine vermeleri.

4 — Bu işe aid keşif ve şartnameyi hergün Ankara nafia müdürlüğünde görebilecekleri ilân olunur. (2279-3220)

Ankara Valiliğinden:

1 — Ankara - Kırşehir yolunun 26 + 000 — 28 + 000 inci kilometrelerin de yapılacak şose ve menfez inşaatı 12.5.941 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat 15 de vilâyet dâmi encümeninde ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli «4148» lira «10» kuruş ve muvakkat teminatı «2356» lira «36» kuruştur.

3 — Taliplerin teminat mektub veya makbuzları, ticaret odası vesikası ve ihale gününden en az üç gün evvel vilâyete bir istida ile müracaat ederek bu iş için alacakları fenni ehliyet vesikalarile birlikte yukarıda adı geçen günde saat 14 de kadar teklif mektuplarını dâmi encümen riyasetine tevdi etmeleri.

4 — Bu işe aid keşif ve şartnameyi hergün nafia müdürlüğünde görebilecekleri ilân olunur. (2277-3218)

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLIĞIL